

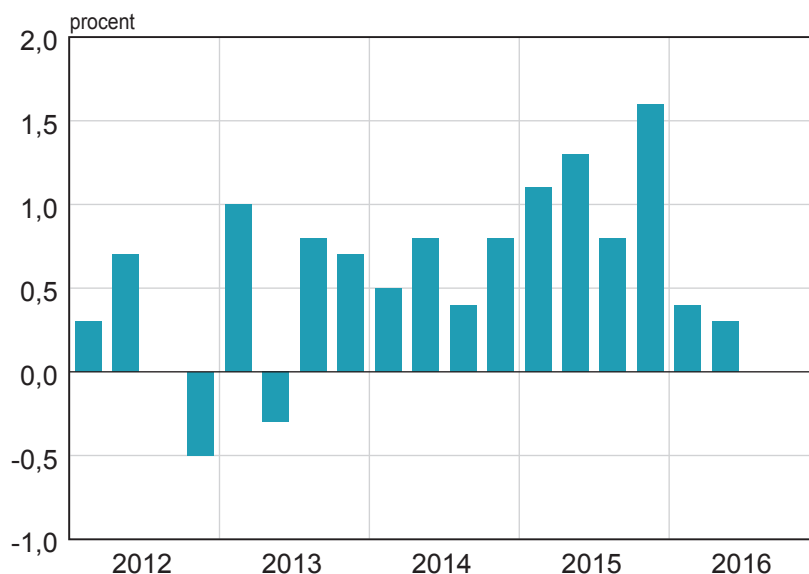
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

BNP-tillväxten dämpades ytterligare

Bruttonationalprodukten, BNP

Förändring från föregående kvartal, säsongrensat

■ Industriproduktionen minskade
Sid 4

■ Stigande inflationstakt
Sid 15

I fokus:
**Detaljhandeln
i ett bransch-
perspektiv**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv.....	14
Industri.....	4	Priser.....	15
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	17
Handel, konsumtion och tjänster.....	8	Finansmarknad.....	18
Bygghandelsmarknad.....	11	Internationell utblick.....	21
"I fokus".....	12	Svenska ekonomiska indikatorer.....	24

KONJUNKTURLÄGET

Svag dämpning av tillväxten

Tillväxten i den svenska ekonomin har tappat lite fart under första halvåret i år. Främst märks inbromsningen inom industrin där produktionen minskade markant andra kvartalet. En anledning är att exportefterfrågan har sjunkit tillbaka något efter en mycket stark utveckling i fjol. Tjänstebranschen och byggsektorn som är mer beroende av hemmamarknaden har dock fortsatt att växa. Det bör dock poängteras att det var en extremt stark utveckling i slutet av 2015, där många delar av ekonomin samtidigt bidrog till att lyfta tillväxten, och man kan därför säga att tillväxten i ekonomin har återgått till en mer normal nivå. Internationellt sett går Sverige fortfarande mycket starkt. Bilden är dock inte lika entydigt ljus som tidigare och den ekonomiska statistiken under andra kvartalet bekräftar att hjulen rullar något långsammare.

Snabbestimatet för andra kvartalet visade en BNP-ökning på 0,3 procent jämfört med kvartalet innan. Jämfört med motsvarande kvartal i fjol var BNP-tillväxten 3,1 procent, kalenderkorrigerat. Det var dock en tydlig försvagning jämfört med första kvartalet då den årliga tillväxten låg på 4,2 procent. Konsumtionen bidrog mest till tillväxten andra kvartalet medan exporten var svag. Det bör tilläggas att dessa preliminära beräkningar innehåller en större osäkerhet än vanligt då de baseras på ett begränsat dataunderlag och fler skattningar och antaganden än vid en vanlig beräkning. Ordinarie kvartalsberäkningar för andra kvartalet publiceras den 14 september.

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

	2015				2016		
	År	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2
BNP ¹⁾	4,2	3,1	3,6	4,0	4,9	4,2	3,1
Hushållens kons	2,7	2,8	1,9	2,8	3,3	3,1	3,0
Offentlig konsumtion	2,6	2,2	2,9	1,3	3,7	2,2	4,5
Fast bruttoinvestering	7,0	6,7	7,3	6,1	7,8	7,3	6,4
Lagerinvesteringar ²⁾	0,2	0,3	-0,1	0,5	0,2	0,5	0,6
Export	5,9	4,6	5,1	5,9	8,0	2,8	3,2
Import	5,5	5,7	3,0	6,2	6,9	4,1	5,4

1) Dagkorrigerade kvartalsvärden

2) Förändring i procent av BNP för jämförelseperioden (inkl. korpost)

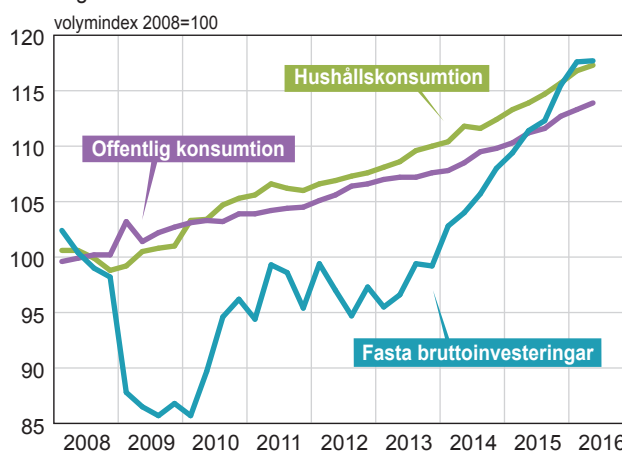
Ingen ökning av investeringarna

Ett trendbrott andra kvartalet var att investeringarna inte uppvisade någon ökning utan var i stort sett oförändrade jämfört med föregående kvartal. De fasta bruttoinvesteringarna hade dessförinnan ökat varje kvartal sedan fjärde

kvartalet 2013. Det var främst minskade investeringar i immateriella tillgångar som låg bakom. Bostadsinvesteringarna och maskininvesteringarna fortsatte däremot att stiga. Både hushållskonsumtionen och den offentliga konsumtionen visade tillväxt men ökningstakten av hushållens konsumtion avtog något jämfört med första kvartalet medan den offentliga konsumtionen växte i ungefär samma takt.

Fasta bruttoinvesteringar, hushållskonsumtion och offentlig konsumtion

Säsongrensade kvartalsvärden

Utrikeshandeln gav dock ett negativt bidrag till BNP då exporten minskade samtidigt som importen ökade något. Minskad exportefterfrågan på svenska industriprodukter tycks ligga bakom då det var varuexporten som backade medan tjänsteexporten ökade och därigenom återhämtade en del av tappet första kvartalet.

Försvagning inom industrin

Produktionen inom industrin stod för en betydande nedgång andra kvartalet och minskade både jämfört med första kvartalet i år men även jämfört med motsvarande kvartal i fjol. En anledning kan vara en något svagare exportordergång men nedgången här beror också på att det under andra halvåret i fjol var en väldigt hög ordergång från exportmarknaden. Första halvåret i år har varit betydligt lugnare med en mer normal ordervolym, både från hemmamarknaden och från exportmarknaden. Trendkurvorna har rört sig i stort sett sidledes men i juni visade statistiken en ökning av exportordergången vilket gav en svag uppgång för trenden.

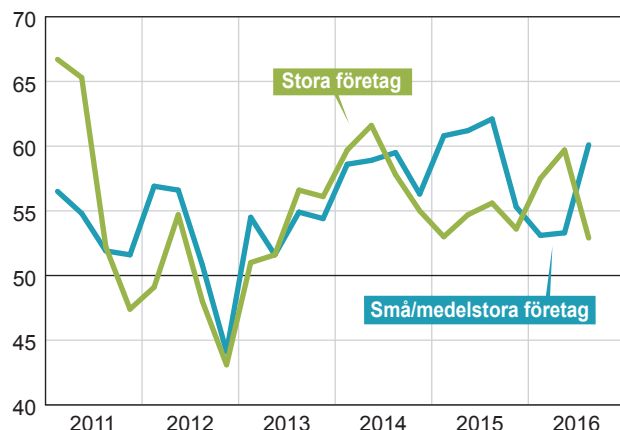
Dystrare exportchefer i storföretagen

Senaste exportchefsindex visar att synen på exporten mattats något sedan den förra mätningen som gjordes

i maj. I augustimätningen sjönk totalindex från 58,8 till 53,9. Bilden är dock något splittrad då det enbart är de stora företagen som ligger bakom nedgången. De små och medelstora företagen anger däremot att läget förbättrats jämfört med i maj och prognosen för kommande kvartal ser stark ut. För de stora företagen försämrades däremot utsikterna på de flesta marknaderna och allra mest sjönk förväntningarna på exporten till Västeuropa. Det är där merparten av Sveriges största handelspartners finns och nedgången speglar troligtvis den stora osäkerhet som råder efter Brexit.

Exportchefsindex

Diffusionsindex där 50 är neutralläge

Källa: SCB/Business Sweden

Konjunkturbarometern visade en fortsatt nedgång i både juli och augusti. Den sammanlagda barometerindikatorn som beskriver stämningssläget för både företag och hushåll noteras nu precis på det historiska genomsnittet. Trenden har varit nedåtgående sedan toppnoteringen i januari men fortfarande ligger indexen för samtliga branscher inom näringslivet utom industrin över det normala. I augusti sjönk konfidensindikatorn för industrin kraftigt och det var till stor del minskad exportordergång som låg bakom. Produktionsplanerna för kommande tre månader var fortsatt något dämpade. Hushållen fortsätter att vara pessimistiska och både synen på den svenska ekonomin och hushållens egen ekonomi är nu svagare än normalt.

Även inköpschefsindex för industrin bekräftade att läget försämrats för industriföretagen. Augustinoteringen på 50,7 var den svagaste sedan april 2013 och både delindexen för produktion och ordergång föll kraftigt.

Högkonjunktur även nästa år enligt KI

Konjunkturinstitutets (KI:s) senaste bedömning av konjunkturläget visar att Sveriges ekonomi förväntas gå bra i år och nästa år då högkonjunktoren stärks. Prognosen över BNP har reviderats ned något för i år men KI räknar ändå med en BNP-tillväxt på 3,3 procent. Nästa år väntas tillväxten stanna på 2,0 procent, även det en lite nedrevidering från juniprognosen. Exporten som mattats något på sistone beräknas stå för en återhämtning och även industriproduktionen väntas öka mot slutet av året. Investeringarna fortsätter att vara höga som andel av BNP men KI bedömer att investeringstillväxten börjar avta nästa år.

KI konstaterar att regeringen bedriver en procyklisk finanspolitik där det finansiella sparandet är negativt och troligtvis faller ännu mer nästa år trots att det råder högkonjunktur. Med anledning av detta efterlyser KI en stramare finanspolitik för 2017. Enligt den senaste prognosen från Finansdepartementet bedöms reformutrymmet i budgeten vara något större än de tidigare beräkningarna visade till följd av lägre migrationskostnader då antalet asylsökande minskat. Trots detta beräknas de offentliga finanserna gå med underskott men finansministerns senaste budskap är att inga skatthöjningar behövs nästa år. Regeringens höstbudget läggs fram i mitten av september med mer info om den ekonomiska politiken för 2017.

I september kommer även nästa räntebesked från Riksbanken. Vid det senaste penningpolitiska mötet i början av juli beslutade direktionen att lämna räntan oförändrad men prognosen över den framtida räntebanan försköts något. Enligt prognosen dröjer det till andra halvåret 2017 innan räntan börjar höjas. Sedan detta besked har den brittiska centralbanken sänkt räntan och inflationssiffrorna för juni och juli har visat på en liten uppgång av inflationstakten.

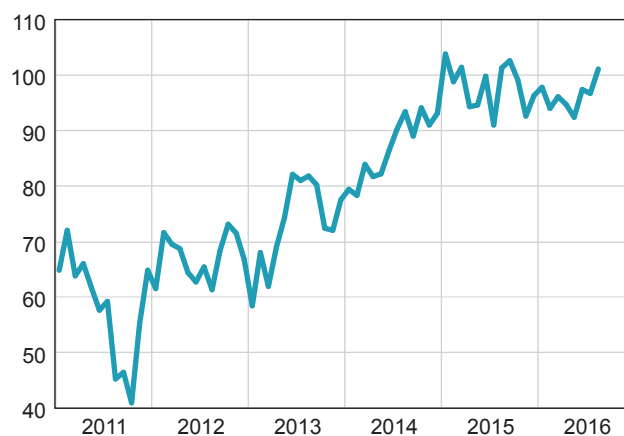
Ekonomi i USA på uppgång

Vid det årliga centralbanksmötet i Jackson Hole menade Fed-chefen Janet Yellen att argumenten för att höja räntan har stärkts de senaste månaderna. De amerikanska BNP-siffrorna för andra kvartalet var visserligen relativt svaga men arbetsmarknadsstatistiken för både juni och juli har varit stark. Bilden som Yellen beskriver är att ekonomin är på uppgång och man närmar sig målen för sysselsättning och inflation. Även andra Fed-ledamöter har uttalat sig i positiva ordalag om ekonomin och öppnat för räntehöjningar. Feds nästa räntebesked kommer den 21 september.

Ett tecken på att konjunkturen i USA är stark är att konsumentförtroendet enligt Conference Board har stigit. I augusti gick totalindexet över 100-strecket för första gången på nästan ett år där en starkare bedömning om arbetsmarknaden var en av orsakerna.

Konsumentförtroende USA

Index 1985=100, säsongrensat

Källa: Macrobond

Endast liten effekt av Brexit hittills

Två månader efter den brittiska folkomröstningen syns ännu inte några större effekter av resultatet. Än så länge finns det inte så mycket statistik som belyser utvecklingen efter Brexit-beskedet men det mesta har varit "business as usual". Det som framförallt har hänt är att pundet försvagats kraftigt och där har det inte heller skett någon återhämtning. De flesta av världens börser har däremot gått starkt i sommar och återhämtat den kraftiga nedgången kring midsommar med råge, så även Londonbörsen. Tillsättandet av ny premiärminister i Storbritannien gick snabbt vilket lindrade den omedelbara turbulensen. Samtidigt har ännu inte någon formell begäran om utträde lämnats in så först när detta sker och förhandlingarna mellan Storbritannien och EU sätter igång lär de egentliga effekterna på ekonomin börja märkas.

Konjunkturindikatorerna försvagades dock till en början i Storbritannien. Inköpschefsindex för industrin sjönk i juli med drygt 4 enheter medan motsvarande index för tjänstesektorn backade med närmare 5 enheter vilket visar att framtidsstron i de brittiska företagen fick sig en rejäl törn efter Brexit-beskedet. Industriföretagens bedömning i augusti var dock betydligt ljusare och index återhämtade hela nedgången som var i juli. I omvärlden har effekten ännu varit marginell. Preliminära inköpschefsindex för euroområdet låg kvar på drygt 53 i augusti. I Tyskland var det en liten nedgång medan Frankrike noterade en uppgång sedan tjänsteföretagen blivit mer optimistiska. Även EU-barometern backade något i augusti för euroländerna enligt samma mönster som inköpschefsindex. Index sjönk för Tyskland men steg något för Frankrike.

Penningpolitiska stimulanser sattes in

Den brittiska centralbanken, Bank of England, beslutade i början av augusti att sänka styrräntan samt att utöka sina obligationsköp. Det medförde ytterligare försvagning av pundet vilket gynnar landets exportindustri samtidigt som det ger högre importpriser som har en positiv effekt på inflationstakten.

Vad de faktiska effekterna av dessa stimulanser blir lär visa sig under hösten. Inflationstakten i Storbritannien har varit på uppgång de senaste månaderna och steg i både juni och juli. De preliminära BNP-siffrorna för andra kvartalet visade en tillväxt på 0,6 procent i kvartalstakt vilket var en uppgång från första kvartalet då BNP steg med 0,4 procent. Årstillväxten ligger fortsatt på drygt 2 procent men det återstår att se hur utvecklingen blir från tredje kvartalet och framåt. Bank of England räknar med att tillväxten stannar på 2,0 procent i år men nästa år väntas den sjunka till 0,8 procent. Det var en rejäl nedrevidering från den tidigare prognosen för 2017 som låg på 2,3 procents tillväxt.

Fortsatt måttlig tillväxt i euroländerna

Eurostats preliminära BNP-statistik visade en något lägre tillväxt i euroområdet andra kvartalet än under det första. Precis som i Sverige växte BNP med 0,3 procent jämfört med föregående kvartal. Första kvartalet var kvartalstillväxten 0,6 procent. I den största ekonomin Tyskland steg

BNP med 0,4 procent jämfört med första kvartalet men i både Frankrike och Italien var BNP oförändrat.

Även i Japan är utvecklingen fortsatt svag. Landets BNP var oförändrat andra kvartalet jämfört med första. I årstakt var BNP-tillväxten måttliga 0,2 procent. Svårigheter för landets export till följd av den starka valutan är en av orsakerna. Nyligen lanserade regeringen ett nytt stimulanspaket med stora offentliga utgiftsökningar för att få fart på ekonomin. Positivt är istället att arbetsmarknaden utvecklas starkt. I juli sjönk arbetslösheten i Japan till 3,0 procent av arbetskraften vilket var den lägsta noteringen på 21 år.

INDUSTRI

Efter en höst med ovanligt stora omslag i orderingången stabiliserades efterfrågan under våren. De senaste månaderna har den totala orderingången visat små rörelser från månad till månad. Efter en liten nedgång i maj ökade orderingången med 0,7 procent i juni, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Under andra kvartalet visade orderingången från utlandet en något mer gynnsam utveckling än efterfrågan från hemmamarknaden.

Industriproduktionsindex (IPI) ökade i snabb takt under 2015, men utvecklingen har inte varit lika fördelaktig hittills i år. Tvärtom är trendlinjen för närvarande på nedgång. I maj sjönk produktionen jämfört med månaden innan och i juni kom ytterligare en nedgång, då produktionen inom industrin var 0,4 procent lägre än månaden innan.

Genom att titta på konjunkturbarometern kan man få en indikation om industrins utveckling ett par månader innan utfallsstatistiken finns tillgänglig. Industriföretagen hade i början av året en väldigt positiv syn på utvecklingen, men under våren har optimismen mattats. I augusti sjönk industrins konfidensindikator drygt fem enheter till 97,7 och ligger nu alltså under det historiska genomsnittet vilket indikerar att läget är något svagare än normalt.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: juni 2016

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Kristina Frändén

Industriproduktionen fortsatt ned

Den svenska industriproduktionen minskade på både månads- och årsbasis i juni, efter att även ha minskat under maj månad. I juni syntes en minskning med 0,4 procent jämfört med föregående månad i kalenderkorrigerade och säsongresande tal, medan maj uppvisade en minskning med 3,2 procent jämfört med april. På årsbasis minskade produktionen med 1,4 procent i juni jämfört med motsvarande månad föregående år efter kalenderkorrigering, vilket innebär en fortsatt negativ årsutveckling då maj minskade med 1,5 procent jämfört med maj 2015.

Bland industrins huvudgrupper redovisade dock en majoritet en uppgång i juni jämfört med föregående månad, vilket är tvärtom maj där samtliga huvudgrupper uppvisade en nedgång bortsett från industrin för varaktiga konsumtionsvaror. Industrin för energirelaterade insatsvaror uppvisade den största uppgången i juni med 5,8 procent. Den största nedgången återfanns i huvudgruppen industri för icke varaktiga konsumtionsvaror som minskade med 6,7 procent jämfört med maj. Jämfört med motsvarande månad föregående år uppvisade en majoritet av huvudgrupperna däremot en nedgång i både maj och juni, där industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror samt industrin för energirelaterade insatsvaror både minskade med drygt 13 procent på årsbasis. Den största uppgången återfanns inom industrin för varaktiga konsumtionsvaror som ökade med 12 procent jämfört med juni 2015.

Industriproduktion

Förändring i procent

	jun 16/ maj 16	apr-jun 16/ jan-mar 16	jun 16/ jun 15	jan-jun 16/ jan-jun 15
Hela industrin	0	-2	-1	3
Trävaruindustri, ej möbler	0	1	5	7
Massa och papper	1	0	-2	-1
Grafisk industri	2	2	-1	-5
Kemisk industri o läkem.	-10	8	-18	-7
Stål- och metallverk	2	1	15	13
Metallvaruindustri	0	-4	-4	-2
Elektronikindustri	9	-6	1	2
Maskinindustri	2	-2	2	1
Industri för motorfordon	-1	-9	4	27

Under det andra kvartalet 2016 minskade den svenska industriproduktionen jämfört med föregående kvartal med 2,1 procent. Industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror redovisade den största ökningen med 5,2 procent jämfört mot föregående kvartal, medan industrin för energirelaterade insatsvaror däremot hade den största nedgången med 9,5 procent. Jämfört med motsvarande kvartal föregående år syntes däremot en marginell ökning med 0,1 procent för den totala industrin. Bland huvudgrupperna stod industrin för varaktiga konsumtionsvaror för den största uppgången med 10,3 procent, medan industrin för energirelaterade insatsvaror även här stod för den största minskningen med 4,8 procent.

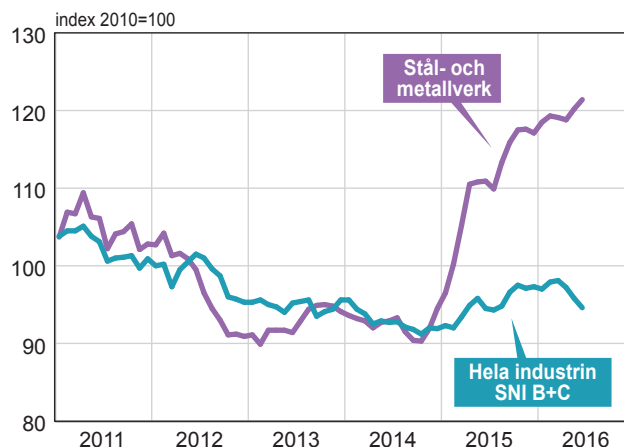
Kemi och läkemedel backar på månadsbasis

Den totala industrins månadsutveckling var svagt negativ i juni efter att även ha minskat i maj. Enbart fyra delbranscher uppvisade negativa utvecklingstal i juni, men däribland återfanns både aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri samt motorfordonsindustrin, vilka båda ger ett relativt stort bidrag till den totala industrins utveckling. Detta kan förklara juni månads nedgång i industriproduktion trots att en majoritet av delbranscherna uppvisade en uppgång jämfört med maj månad. Aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri redovisade den största nedgången med 9,9 procent i säsongsrensade och kalenderkorrigerade tal, medan motorfordonsindustrin uppvisade en mer marginell minskning med 0,9 procent.

Den största uppgången i juni stod elektronikvaruindustrin för med 8,7 procent, följt av industrin för petroleumprodukter som steg med 6,7 procent efter kalenderkorrigerering och säsongsrensning.

Industriproduktionsindex

Säsongsrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Stark årsutveckling för stål- och metallverk

Årsutvecklingen för den totala industrin var negativ under både maj och juni månad efter att ha uppvisat positiva årsjämförelser sedan augusti 2015. En knapp majoritet av delbranscherna redovisade dock positiva årsjämförelser, men det är framförallt mindre delbranscher som uppvisade ökning jämfört med motsvarande månad föregående år efter kalenderkorrigerering. Den största nedgången återfanns i aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri med en minskning på 18 procent, efter att även ha uppvisat negativ årsutveckling i maj. Den största uppgången på årsbasis stod stål- och metallverk för med en ökning på 15 procent, efter att även ha haft en av de större ökningarna i maj. Textilindustrin uppvisade den näst största ökningen jämfört med motsvarande månad föregående år med en produktionsökning på knappt 6 procent i kalenderkorrigerade tal.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: juni 2016

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

Anton Hammarstedt

Orderingången ökade efter minskning i maj

Industrins ordergång ökade i juni med 0,7 procent jämfört med maj, efter en nedgång på 0,4 procent på månadsbasis under maj. Hemmamarknaden minskade med 0,8 procent på månadsbasis, så ökningen härrör från exportmarknaden, där orderingången ökade med 3,9 procent, allt detta i säsongsrensade och kalenderjusterade siffror.

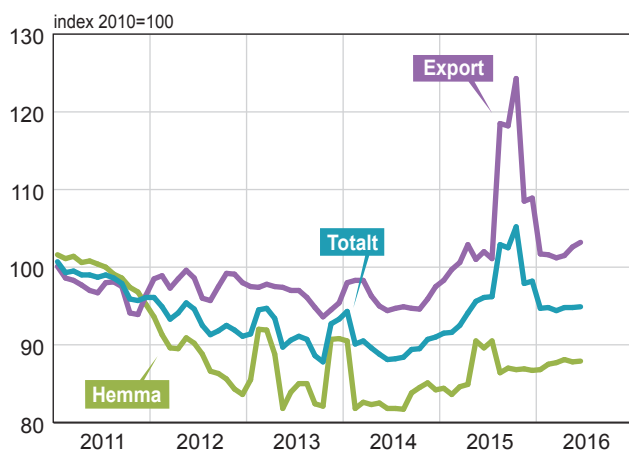
Av de 17 branscher och aggregat som publiceras har månadsutvecklingen varit positiv för elva branscher i juni, att jämföra mot nio branscher med positiv månadsutveckling under maj. Under juni gick det bäst för industrin för petroleumprodukter och för motorfordonsindustrin, med

uppgångar på månadsbasis på drygt 14 procent vardera. Industrin för metallvaror hade kraftigast nedgång då orderingen minskade med knappt 14 procent jämfört med maj, allt ovan i säsongrensade och kalenderjusterade siffror.

Under maj ökade orderingen till annan transportmedelsindustri mest (30,6 procent) medan den kraftigaste nedgången återfanns i aggregatet för kemisk och läkemedelsindustri (-8,0 procent).

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Svag ordergång på årsbasis

På årsbasis har den totala orderingen minskat med 1,6 procent i kalenderjusterade siffror, med en minskning på 10,9 procent på hemmamarknaden medan orderingen på exportmarknaden under juni 2016 har ökat med 7,6 procent jämfört med exporten under juni föregående år. Även maj var svag på årsbasis, där den totala orderingen minskade med 0,9 procent jämfört med maj 2015, med en ökning på hemmamarknaden (3,9 procent) och en minskning på exportmarknaden (-4,7 procent), allt detta i kalenderjusterade siffror.

Annan transportmedelsindustri minskade kraftigt på årsbasis under juni, med en nedgång på 69 procent. Detta beror dock på att juni 2015 var ovanligt stark för den branschen (med en uppgång på nästan 500 procent från juni 2014) och att branschen i övrigt tenderar att variera kraftigt både från år till år och från månad till månad.

Starkast jämfört med juni föregående år gick det för industri för elapparatur, som ökade med 32 procent jämfört med juni 2015.

Ordergång och omsättning

Förändring i procent

	jun 16/ maj 16	apr-jun 16/ jan-mar 16	jun 16/ jun 15
Ordergång			
Hemmamarknad	-1	0	-11
Exportmarknad	4	1	8
Totalt	1	0	-2
Omsättning			
Hemmamarknad	-1	1	-2
Exportmarknad	2	-2	4
Totalt	1	-2	1

Minskad ordergång under andra kvartalet

Kvartalsutvecklingen för industrin som helhet har varit svagt negativ och backat 0,1 procent, jämfört med föregående kvartal. De flesta branscher har dock en positiv kvartalsutveckling, särskilt aggregatet för kemisk och läkemedelsindustri (9,6 procent) och gruvor och mineralindustri (6,7 procent). Den kraftigaste negativa tremånadersutvecklingen återfinns hos annan transportmedelsindustri vars ordergång har minskat med hela 41,5 procent i säsongrensade och kalenderjusterade siffror.

Hittills i år har industrin som helhet ökat med 1,2 procent, jämfört med samma period 2015. Både hemma- och exportmarknaderna har ökat. Den största ökningen hos enskilda branscher har skett hos stål- och metallverksindustrin (14,1 procent), och den största minskningen har skett hos industrin för petroleumprodukter (-13,2 procent).

Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: andra kvartalet 2016

Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

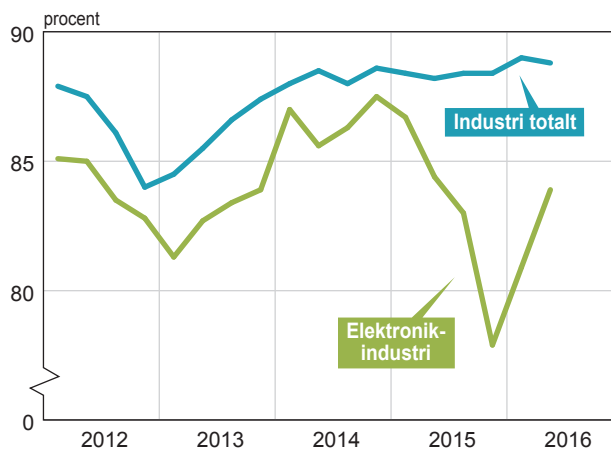
Marginellt minskat kapacitetsutnyttjande

Industrins kapacitetsutnyttjande minskade marginellt med 0,2 procentenheter under det andra kvartalet 2016 jämfört med det första kvartalet 2016, i säsongrensade tal.

Minskningen av kapacitetsutnyttjandet i industrin innebar att utnyttjandegraden sjönk till 88,8 procent, i säsongrensade tal.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Säsongrensade kvartalsvärden

På årsbasis ökade kapacitetsutnyttjandet med 0,4 procentenheter jämfört med det andra kvartalet 2015 och redovisade en utnyttjandegrad på 89,1 procent, i kalenderkorregerade tal.

Sedan föregående publicering har förändringen i kapacitetsutnyttjandet i första kvartalet 2016 jämfört med fjärde kvartalet 2015 reviderats ner med 0,3 procentenheter till en uppgång på 0,6 procentenheter. Förändringen i kapacitetsutnyttjande i första kvartalet 2016 jämfört med motsvarande kvartal föregående år har reviderats ner med 0,2 procentenheter till en uppgång på 0,7 procentenheter.

Industrins lager

Senaste uppgift: andra kvartalet 2016

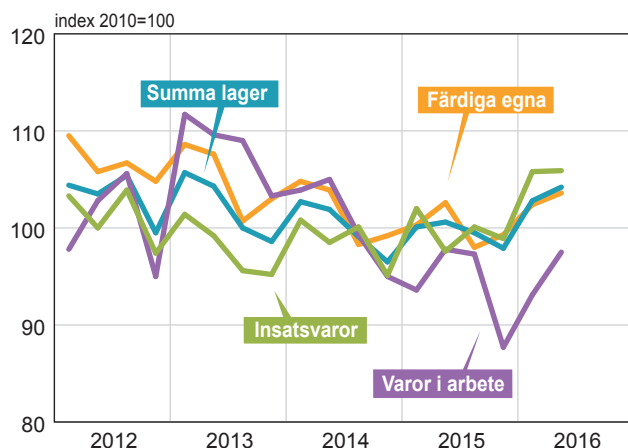
Källa: SCB:s lagerstatistik

Industrins lager ökade

Industrins totala lager ökade med 3,4 miljarder kronor under andra kvartalet, vilket motsvarar 1,4 procent i volym. Lager av insatsprodukter i den totala industrin var nästintill oförändrat med en ökning på 70 miljoner kronor, medan lager av färdiga varor och produkter i arbete ökade med 3,3 miljarder kronor.

Industrins lager

Kvartalsuppgifter. Volym

Inom tillverkningsindustrin var utvecklingen i totala lager positiv för en majoritet av delbranscherna. Läkemedelsindustrin var den delbransch där lagren ökade mest med drygt 2,1 miljarder kronor. Störst minskning hade industrin för petroleumprodukter med en nedgång på drygt 1,6 miljarder kronor.

UTRIKESHANDEL

Handelsnettot i juli var marginellt högre än i juni och låg på 0,5 miljarder. Statistiken för sommarmånaderna juli och augusti bör dock tolkas med försiktighet då de brukar vara svaga månader för utrikeshandeln. Exporten har varit högre än importen under samtliga månader i år förutom i maj. De högsta handelsöverskotten hittills i år redovisades för mars och april.

Nationalräkenskaperna för andra kvartalet visade att importen ökade något medan exporten minskade vilket innebar att exportnettot höll tillbaka tillväxten. Exporten av varor minskade medan exporten av tjänster ökade. På importsidan var det framförallt importen av varor som höll tillbaka tillväxten då den ökade medan importen av tjänster minskade.

Exportchefsindex för tredje kvartalet minskade något jämfört med föregående kvartal. Trots det ligger indexet kvar över 50-strecket vilket innebär att det är en större andel av exportcheferna som tror på en förstärkning än en försvagning. Framförallt små och medelstora företag ser ljusare

på läget och framtida exportefterfrågan medan storföretag är mer pessimistiska om exportläget än tidigare. Den förväntade exportefterfrågan från Västeuropa föll kraftigt det tredje kvartalet. Även förväntad exportefterfrågan från Mellanöstern, Turkiet och Afrika minskade. Osäkerhet och oro i omvärlden såsom Storbritanniens uttåg ur EU har troligen bidragit till företagens bedömning av kommande exportefterfrågan.

Sveriges största exportmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 16/15 %
	2016 jan-jun	2015 jan-jun		
Tyskland	62 553	61 845	10,7	1
Norge	59 001	60 831	10,1	-3
USA	46 306	44 837	7,9	3
Danmark	40 398	39 919	6,9	1
Finland	38 585	39 396	6,6	-2
Storbritannien	35 572	43 034	6,1	-17
Nederländerna	31 251	29 742	5,3	5
Belgien	28 001	27 254	4,8	3
Frankrike	27 010	24 905	4,6	8
Kina	22 395	22 816	3,8	-2
Polen	19 190	17 875	3,3	7
Italien	16 028	15 969	2,7	0

Sveriges största importmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 16/15 %
	2016 jan-jun	2015 jan-jun		
Tyskland	113 140	102 949	19,5	10
Nederländerna	48 005	46 170	8,3	4
Norge	46 783	48 249	8,0	-3
Danmark	43 619	43 964	7,5	-1
Storbritannien	31 369	32 956	5,4	-5
Belgien	27 374	24 632	4,7	11
Finland	27 280	25 960	4,7	5
Kina	26 875	29 106	4,6	-8
Frankrike	25 335	24 742	4,4	2
Polen	20 584	19 538	3,5	5
Italien	19 278	18 857	3,3	2
USA	16 185	15 816	2,8	2

Handelsnetto

Senaste uppgift: juli 2016

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 0,5 miljarder kronor i juli

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 0,5 miljarder kronor under juli 2016 enligt preliminära beräkningar. För juli 2015 var det ett överskott på 0,4 miljarder kronor.

Varuexportens värde under juli uppgick till 85,1 miljarder kronor och varuimportens till 84,6 miljarder. Både varuexporten och varuimporten har därmed minskat i värde med 4 procent jämfört med juli 2015. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 9,5 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 9,0 miljarder.

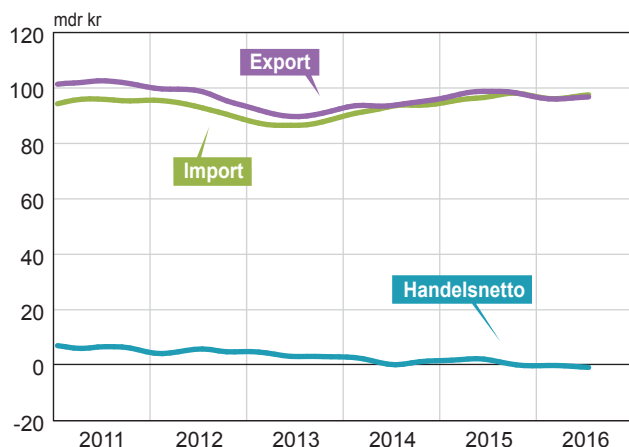
Antalet vardagar i juli var två färre jämfört med juli 2015. Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett

underskott på 0,8 miljarder kronor för juli 2016 och 0,6 miljarder kronor för juni 2016. För maj 2016 var motsvarande värde ett underskott på 0,4 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

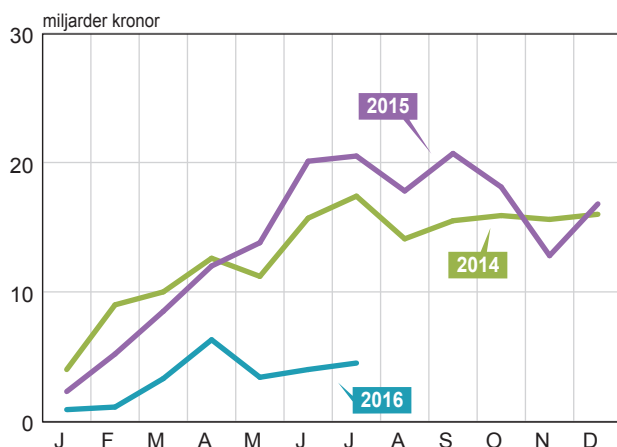

Hittills under året har värdet för varuexporten minskat med 2 procent, medan varuimporten är procentuellt oförändrad jämfört med motsvarande period förra året. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 670,5 miljarder kronor och varuimportvärdet till 666,0 miljarder. Handelsnettot för januari–juli 2016 gav därmed ett överskott på 4,5 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 20,5 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: juli 2016

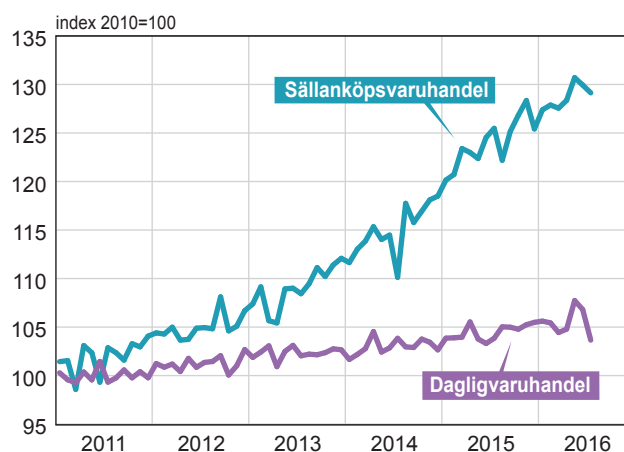
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Minskad försäljning i sommar

Efter en kraftig tillväxt för detaljhandeln under 2015 visade årets inledande månader en försiktig försäljningsutveckling. I maj ökade dock handeln rejält, men under sommarmånaderna kom tillväxten åter av sig. I juni sjönk försäljningen med 0,7 procent och i juli med 0,9 procent, båda siffrorna är säsongrensade och jämfört med månaden innan. Trots att försäljningen sjönk i juni och juli var försäljningen över tre månader, mellan maj och juli, 1,6 procent högre än närmast föregående period, det vill säga februari till april.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

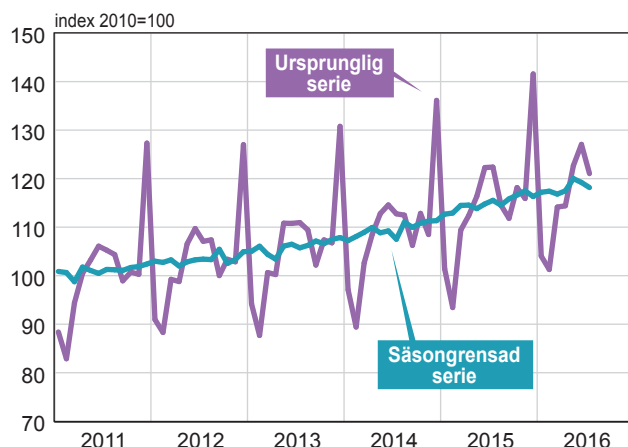
Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln minskade sin försäljning i juli. I den förstnämnda sjönk handeln med hela 2,9 procent och i sällanköpshandeln minskade den med 0,6 procent, säsongrensat och jämfört med i juni.

Dämpad tillväxt i årstakt

Den totala detaljhandeln steg i juli med 1,1 procent jämfört med samma månad förra året, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Det är den lägsta utvecklingen i årstakt hittills i år. I årstaktsjämförelsen är det av central betydelse hur det gick samma månad året innan och i juli förra året var det till skillnad från i år full fart i detaljhandeln, vilket gör det till en svår siffra att matcha. Det soliga vädret i juli lockade troligtvis folk till stranden istället för till butikerna, medan situationen var den motsatta förra året. Försäljningen i dagligvaruhandeln var 0,4 procent lägre än motsvarande månad förra året medan sällanköpshandeln steg med 2,3 procent.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Det var en stor variation av utvecklingen mellan olika branscher inom sällanköpshandeln. Störst förbättring jämfört med juli i fjol noterades inom guldsmidshandeln där försäljningen ökade med 16 procent. Även optikerna och elektronikhandeln ökade försäljningen kraftigt. För båda dessa branscher var dock utvecklingen i löpande priser betydligt lägre, vilket beror på prissänkningar. Skohandeln, som länge haft det tufft och noterat sviktande försäljnings-siffror, har haft en gynnsam utveckling de senaste månaderna och ökade försäljningen även i juli. Det gick även bra för försäljningen av böcker i sommarvärdet som var 10 procent högre än i fjol. Hälften av branscherna noterade dock lägre försäljning än i juli förra året. Mest backade färghandeln, men även möbelhandeln, som länge varit en av branscherna som utvecklats allra bäst, stod för en rejäl nedgång. Klädhandeln noterade också lägre försäljning än samma månad i fjol.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jul 2016	jan-jul 2016
Dagligvaruhandel	-0,4	1,4
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	-0,1	1,4
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	-1,7	1,3
Sällanköpsvaruhandel	2,3	4,8
därav:		
Klädhandel	-8,1	-2,4
Skohandel	9,6	0,0
Möbelhandel	-8,8	2,3
Elektronikhandel	14,5	10,5
Järn- och bygghandel	3,8	7,1
Färghandel	-11,5	-2,0
Bokhandel	9,7	6,0
Guldsmidshandel	15,7	4,5
Sport- o fritidshandel	-2,6	1,4
Postorderhandel	22,1	16,9
Totalt detaljhandel	1,1	3,3

Ökad försäljning hittills i år

Hittills i år har försäljningen i den totala detaljhandeln varit 3,3 procent högre än motsvarande månader i fjol. Dagligvaruhandeln har stigit med 1,4 procent medan sällanköpshandeln hittills i år har ökat med 4,8 procent. Några branscher som visat god tillväxt är bland annat optikerna, järn- och bygghandeln samt elektronikhandeln. Två branscher har noterat lägre försäljning hittills i år jämfört med motsvarande månader i fjol och det är klädhandeln och färghandeln.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: juni 2016

Källa: Hushållens konsumtionsindikator

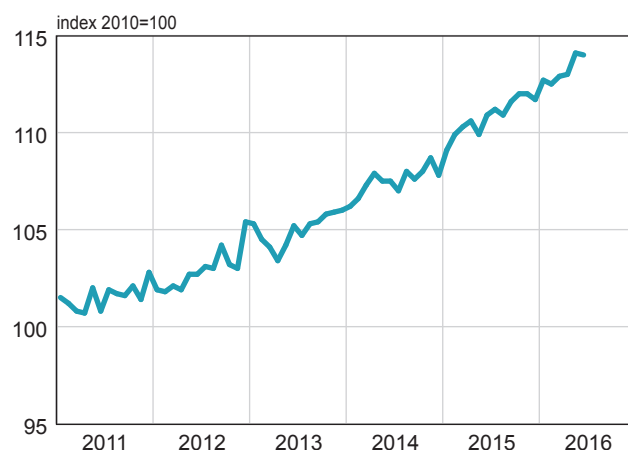
Jenny Nyberg

Hushållskonsumtionen nästintill oförändrad i juni

Första halvåret 2016 avslutades med en nedgång för hushållens konsumtionsutgifter, säsongrensad och jämfört med månaden innan. Efter en liten uppgång i maj sjönk konsumtionen i juni med 0,1 procent. Trenden för hushållskonsumtionen är dock fortsatt svagt positiv. Mellan maj och juni visade trendskattningen en månatlig uppgång på 0,3 procent. Utvecklingen är även positiv sett ur ett tremånadersperspektiv. Under andra kvartalet steg hushållskonsumtionen med 0,9 procent, korrigerat för säsongvariationer och jämfört med närmast föregående kvartal.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Ökad tillväxt på årsbasis

I juni var den kalenderkorrigerade konsumtionsvolymen 2,9 procent högre än motsvarande månad året innan. I juni var det framförallt den varaktiga varuhandeln som ökade med en uppgång på 7,6 procent, men även den icke varaktiga varuhandeln ökade under motsvarande period.

I juni var det gruppen post- och telekommunikationer som hade den högsta tillväxten med en uppgång på 8 procent jämfört med juni 2015. Transporter och motorfordonshandel gick också bra och gav ett betydande bidrag till uppgången i hushållskonsumtionen.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jun 2016	jan-jun 2016
Detaljhandel, mest livsmedel	2,3	1,1
Beklädnadshandel	-4,7	-2,3
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	1,5	2,2
Möbler, inredning m.m.	5,6	5,7
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	4,3	5,3
Post- och telekommunikation	8,0	3,8
Rekreation och kultur	5,6	4,4
Hotell och restaurang	5,7	4,7
Övriga varor och tjänster	-2,5	-0,2
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	2,9	2,8

Under det första halvåret 2016 steg hushållskonsumtionen med 2,8 procent jämfört med motsvarande period 2015. Transporter och motorfordonshandel bidrog starkt med en ökning på drygt 5 procent medan konsumtion av möbler steg med närmare 6 procent. Svagast gick beklädnadshandeln som minskade med 2,3 procent.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: juli 2016

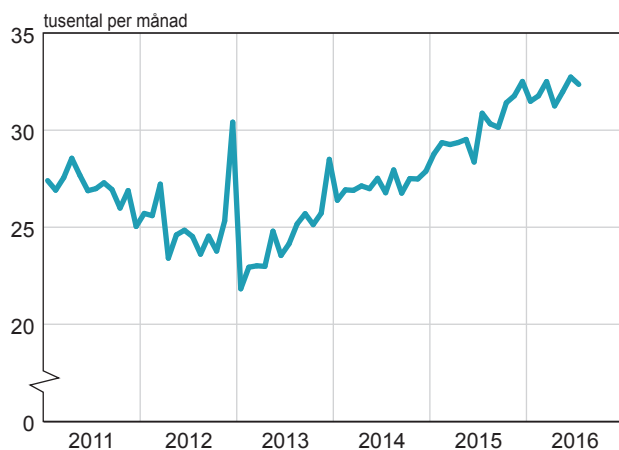
Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonstatistik

Personbilsregistreringarna minskade i juli

Efter två månader i rad med starka uppgångar minskade nyregistreringarna med 0,5 procent i juli, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Nyregistreringarna ligger dock visserligen kvar på en nivå 3,5 procent högre än aprilnoteringen, men den långsiktiga trendkurvan har varit flack under inledningen på 2016 och har först under de senaste månaderna börjat visa uppgång.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Att trenden pekar uppåt framgår även om man tittar på nyregistreringarna ur ett tremånadersperspektiv. Under perioden maj-juli ökade personbilsregistreringarna med 1,6 procent jämfört med närmast föregående tremåna-

derperiod. Det var den snabbaste ökningstakten på fem månader vilket främst förklaras av uppgången under maj och juni, medan det svaga aprilutfallet numera finns i jämförelseperioden.

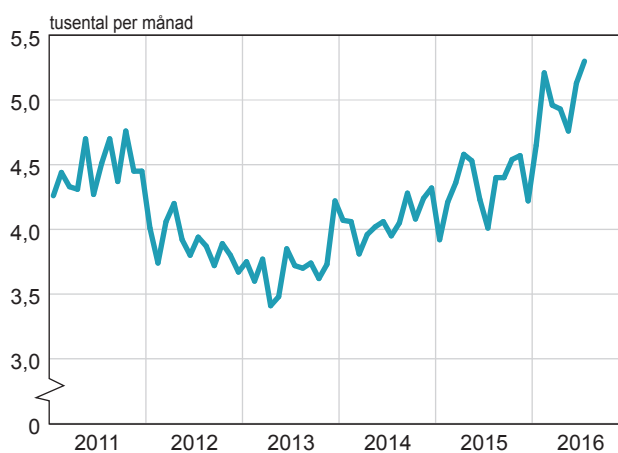
Att utvecklingen för nyregistreringarna planade ut under inledningen av 2016 visas också av att tillväxten mätt i årstakt i juli minskade för första gången sedan hösten 2013. Antalet nyregistrerade personbilar under juli uppgick till 25 650 vilket var 2,3 procent färre än samma månad året innan. Det beror dock också på en stark jämförelsemånad och juli i fjol var antalet nyregistreringar över 15 procent högre än samma månad året innan. Ackumulerat under året är dock antalet nyregistreringar betydligt fler än under motsvarande period under fjolåret med en uppgång på 9,1 procent.

Brant uppåt för lastbilsregistreringarna

Nyregistreringen av lastbilar ökade återigen kraftigt med en uppgång på 3,4 procent under juli, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det följer på uppgången på knappt 8 procent under juni, och nedgången under våren är därmed återhämtad. Nyregistreringarna för lastbilar uppvisar periodvis stora variationer men ligger i nuläget på en nivå 14 procent högre än vid inledningen av året. Den långsiktiga trendskattningen har också pekat stabilt uppåt under hela 2016.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Sett ur ett tremånadersperspektiv steg lastbilsregistreringarna dock med endast 0,6 procent under perioden maj-juli, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det förklaras delvis av de tvära kasten i månadsutvecklingen då den synnerligen starka uppgången under februari ligger kvar i jämförelseperioden. Mätt i årstakt steg lastbilsregistreringarna med hela 22,3 procent, jämfört med samma månad i fjol.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: juni 2016

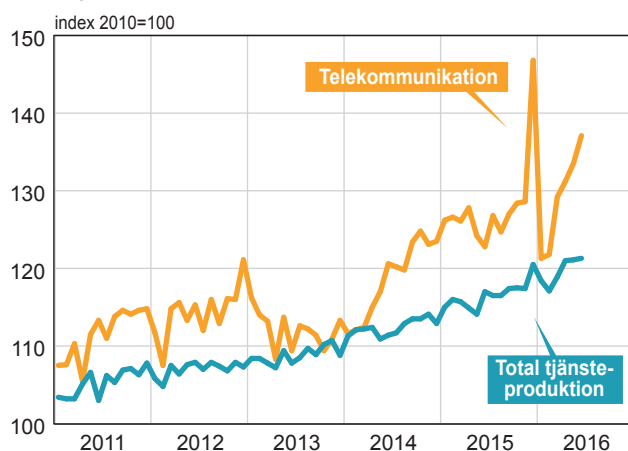
Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Marginell uppgång för tjänsteproduktionen

Produktionsvolymen inom tjänstesektorn fortsätter att öka och produktionen i juni var 0,2 procent högre än i maj, säsongrensad. Uppgången följer tre månader av tillväxt och var i linje med den säsongrensade uppgången på 0,1 procent i maj. Det är första gången på drygt två år som tillväxt noteras för tjänsteproduktionen under fyra successiva månader.

Tjänsteproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden

Statistiken vittnar om en bred uppgång inom tjänsteproduktionen under juni. Samtliga tjänstegrupper förutom handel med motorfordon, partihandel, transport samt detaljhandel bidrog till ökningen. Den i särklass största ökningen stod branschen kultur, nöje och fritid för som steg med 3,3 procent, säsongrensad. Tjänsteproduktionen inom telekommunikation fortsätter sin starka utveckling under 2016 och ökade i juni med 2,7 procent, säsongrensad. Även fastighetsbolag och fastighetsförvaltare samt datakonsulter stärker sina positioner då ökningarna på 1,8 respektive 2,1 procent noterades. Efter två månader av tillväxt minskade däremot partihandeln med 3,4 procent. Även motorfordonshandeln minskade efter två månader av tillväxt då den sjönk med 0,1 procent. Produktionen av tjänster inom transport och magasinering vände nedåt i juni och minskade med 1,6 procent. Läget för detaljhandeln förblev oförändrat i juni.

Tillväxt andra kvartalet

Jämfört med föregående kvartal ökade tjänsteproduktionen med 2,6 procent andra kvartalet. Nedgången under januari och februari i referensperioden påverkar dock utvecklingstalen. Samtliga tjänstenärningar bidrog förutom transport och magasinering som minskade med 1,5 procent. Detaljhandeln låg stabilt då ingen förändring noterades. Den största produktionsökningen skedde inom hälso- och sjukvårdstjänster som ökade markant med ungefär

10 procent, säsongrensad. Även utbildningsväsendet och telekommunikation uppvisade betydande ökningarna med ungefär 10 respektive 8 procent. Ökningarna på runt 3 procent skedde inom uthyrnings- och resetjänster, företagstjänster samt motorhandel.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jun 2016	jan-jun 2016
Motorhandel	6,8	10,4
Partihandel	3,1	5,4
Detaljhandel	1,9	3,1
Transport och magasinering	-3,4	-1,4
Hotell och restaurang	4,9	5,9
Telekommunikation	12,0	2,8
Datakonsultverksamhet o.d.	0,4	1,1
Företagstjänster	4,7	5,3
Kultur, nöje och fritid	8,3	7,0
Total tjänstesektor	3,8	3,7

Fortsatt positiv utveckling av årstakten

Jämfört med juni i fjol ökade produktionen inom tjänstesektorn med 3,8 procent, kalenderkorrigerad. Årstakten fortsätter därmed att vara positiv men ökningstakten var lägre än i april och maj. Statistiken vittnar om positiv årstillväxt för samtliga branschgrupper förutom transport och magasinering.

Den starkaste tillväxten jämfört med motsvarande månad i fjol noteras inom telekommunikation som uppvisade en tillväxt på ungefär 12 procent. Även kultur, nöje och fritid samt hälso- och sjukvård visade höga årstillväxter på 8 respektive 9 procent. Tjänster inom transport och magasinering bromsade uppgången och minskade med drygt 3 procent jämfört med juni i fjol.

BYGGMARKNAD

Arbetskraftsbrist främsta hindret för ökat byggande

Enligt konjunkturbarometern rapporterar byggföretagen om växande orderstockar de senaste tre månaderna och den samlade bedömningen av orderstockarnas storlek i nuläget är än mer positivt. Byggandet uppges ha varit i stort sett oförändrat inom husbyggande samtidigt som företagen inom anläggningsverksamhet rapporterar att byggandet ökat de senaste månaderna.

Företagen fortsätter att ange brist på arbetskraft som det främsta hindret för ett ökat byggande i nuläget. Ungefär sex av tio byggföretag anger i augusti arbetskraftsbrist som det främsta hindret, vilket är en betydligt högre andel än normalt. Sysselsättningen uppges ha ökat de senaste tre månaderna och andelen företag som anger att de nyanställt är klart högre än det historiska genomsnittet. Andelen företag som höjt anbudspriserna är fortsatt högre än andelen som rapporterar om prissänkningar, även om skillnaden trendmässigt minskat det senaste halvåret.

Detaljhandeln i ett branschperspektiv

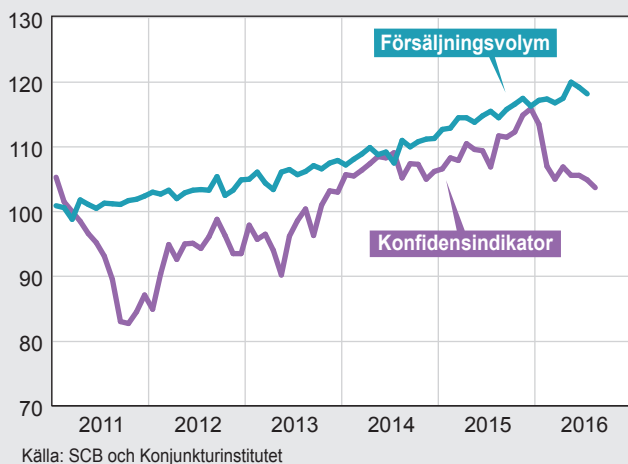
I månadens artikel "I fokus" beskrivs konjunkturläget inom detaljhandeln. Utvecklingen för detaljhandeln beskrivs totalt och sedan uppdelat på dagligvaruhandeln och hemutrustningshandel. Dessutom belyses konjunkturen för distanshandel och handel med kommunikationsutrustning.

Optimism trots vikande försäljning

Hushållens konsumtionsutgifter har lämnat betydande bidrag till Sveriges bruttonationalprodukt de senaste åren och har växt varje kvartal sedan fjärde kvartalet 2014. Det historiskt låga ränteläget, löneökningar, lågt inflationstryck och något sjunkande arbetslöshet har gynnat detaljhandeln då hushållen har fått möjlighet att öka sin konsumtion. Under 2015 genomgick detaljhandeln en stark tillväxtfas då försäljningen ökade med hela 5 procent, kalenderkorrigerat. Det kan jämföras med den genomsnittliga tillväxten på drygt 3 procent de senaste fem åren. Det är dock ändå en bit ifrån de höga tillväxttalen i början av 2000-talet fram till finanskrisen. Försäljningen under första halvåret i år har utvecklats svagt men växlade upp i maj då en tillväxt på drygt 2 procent, säsongsrensats och kalenderkorrigerat noterades. Det var den högsta tillväxttakten sedan augusti 2014. I juni och juli i år minskade handeln måttligt.

Detaljhandel totalt

Försäljningsvolym, säsongsrensats, index 2010=100
Konfidensindikator, säsongsrensats, medelvärde=100

Efter den höga tillväxttakten under 2015 har handlarnas optimistiska syn på läget dämpats något. Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer redovisade ett historiskt högt stämningsläge vid årsskiftet. Sedan dess har stämningen inom branschen svalnat något men ligger fortsatt kvar på en hög nivå. Handeln med motorfordon har haft medvind i år och även detta går att utläsa från konfidensindikatorn för detaljhandeln. Det bekräftas även av den särskilda konfidensindikatorn för motorfordonshandeln som vittnar om ett fortsatt starkt läge. Indikatorn minskade något under mars och april i år för att sedan ta fart igen i maj och juni. Konfidensindikatorn för motorfordonshandeln i augusti pekar på en fortsatt stark konjunktur.

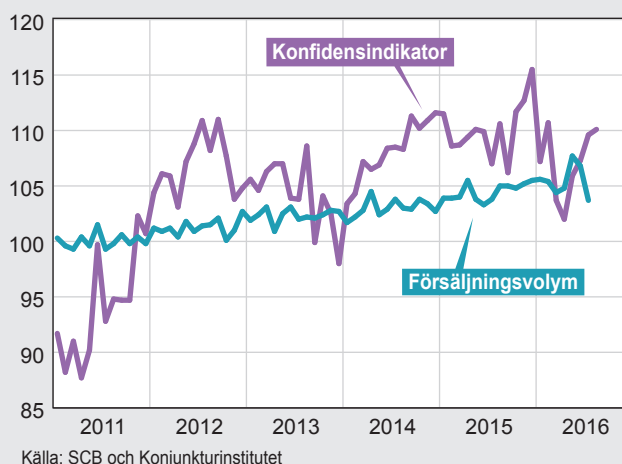
Hushållens syn på den egna ekonomin och utrymmet för att konsumera påverkar konsumtionsnivån och detaljhandels utveckling. En begynnande försiktighet går att urskilja från siffrorna då konjunkturbarometerens mikroindex, som mäter synen på den egna ekonomin, har dämpats och ligger på den lägsta nivån sedan sensommaren 2014. Nulägesbilden av den egna ekonomin är dock ljusare än normalt men orosmolnen tornar upp sig då hushållen är mer pessimistiska än normalt om läget på 12 månaders sikt.

Positiv sinnesstämning inom dagligvaruhandeln

Utvecklingen av dagligvaruhandeln, som främst består av livsmedel, har växlat mellan uppgångar och nedgångar under 2016. Dagligvaruhandeln ökade under april och maj 2016 efter att ha minskat under senvintern och början av våren men fortsatte sedan att sjunka under juni och juli. Under juli i år sjönk dagligvaruhandeln med nästan 3 procent, vilket är den högsta minskningen sedan april 2010.

Dagligvaruhandel

Försäljningsvolym, säsongsrensats, index 2010=100
Konfidensindikator, säsongsrensats, medelvärde=100

Trots att försäljningen sjunker så har handlarna en optimistisk syn på läget. Konfidensindikatorn fluktuerar mer än försäljningen inom dagligvaruhandeln och ligger för närvarande på en relativt hög nivå. Handlarna ser ljus på framtiden och deras optimism avspeglas i att konfidensindikatorn ökat under de senaste fyra månaderna och pekar på ett starkt läge i augusti 2016.

Avmattning för hemutrustningshandeln

Vid halvårsskiftet 2014 sjönk handeln med hemutrustning under två månader. På sensommaren 2014 vände handeln raskt uppåt och ökade med över 10 procent i augusti. Det visade sig vara början på en period av tillväxt och under 2015 växte handeln inom detta område och positiva siffror redovisades för nio av årets månader.

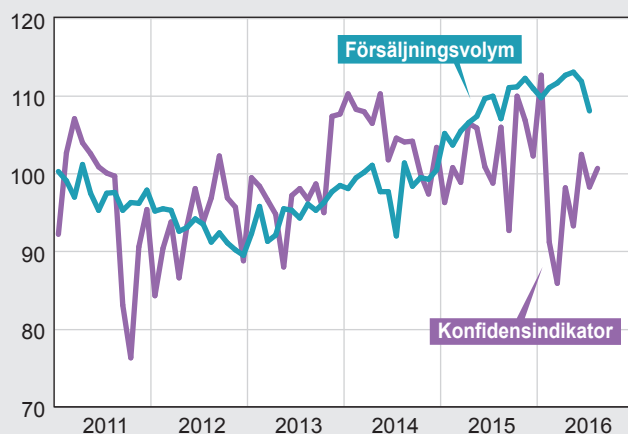
I år har handeln med hemutrustning dämpats något. Handeln sjönk under årets första månad och tog sedan fart och var positiv fram till maj i år men sjönk sedan under juni

I FOKUS

och juli. I genomsnitt har handeln inom området sjunkit med 0,4 procent per månad under året. Det är en bit ifrån den genomsnittliga tillväxten på 0,9 procent under 2015.

Hemutrustningshandel

Försäljningsvolym, säsongrensad, index 2010=100
Konfidensindikator, säsongrensad, medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Konfidensindikatorn för hemutrustningshandeln är ryckig och kan variera mycket mellan månader. I januari 2016 låg indikatorn på den högsta nivån sedan november 2010. Indikatorn växlade sedan ner och fram till juni 2016 höll sig indikatorn under 100-strecket för att sedan stegras rejält. Framåt sensommaren har den sjunkit något men ligger kvar på en relativt hög nivå.

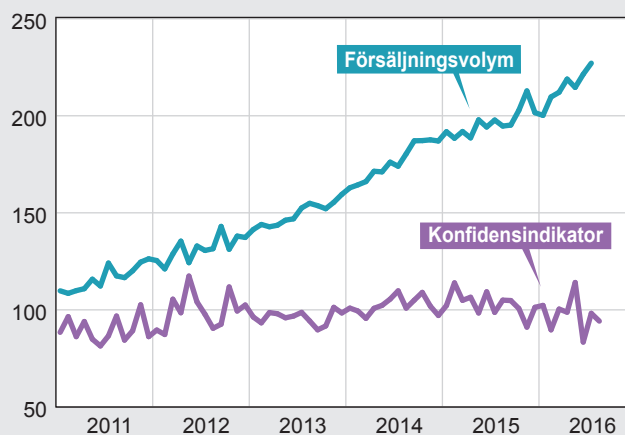
Gynnsam utveckling för handel med kommunikationsutrustning

Försäljningsutvecklingen för informations- och kommunikationsutrustning har varit stark under lång tid och branschen har redovisat positiv tillväxt på årsbasis sedan 1993. Under 2016 har tillväxttakten på månadsbasis legat på ungefär 1,7 procent. Det är betydligt mer än tillväxttakten under 2015 på drygt 0,7 procent. Försäljningen under 2015 svängde mer än försäljningen hittills har gjort under 2016 och en minskning på över fem procent noterades i december 2015.

Branschens konfidensindikator är ryckig och stämningensläget kan förändras väsentligt mellan månader. I år sjönk indikatorn under 90 under februari och juni. I maj däremot ökade indikatorn raskt och den högsta siffran på tre år redovisades vilket tydde på ett mycket starkt läge i branschen. Att försäljningen och konfidensindikatorn inte följer varandra kan tyda på att handlarna har vant sig vid en hög försäljningsnivå och att försäljningen är mer jämn och utspridd över tid än vad handlarna förväntar sig.

Handel med kommunikationsutrustning

Försäljningsvolym, säsongrensad, index 2010=100
Konfidensindikator, säsongrensad, medelvärde=100

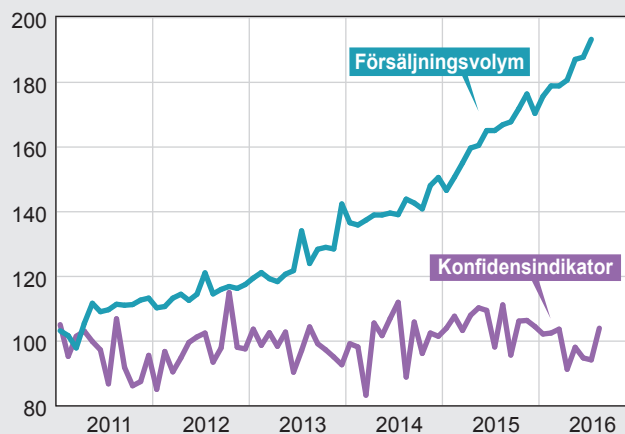
Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Distanshandeln fortsätter växa

Handeln på postorder och internet har haft en fortsatt gynnsam utveckling och fortsätter att ta marknadsandelar från butikshandeln. Under samtliga månader 2016 förutom mars redovisades tillväxt för distanshandeln.

Distanshandel

Försäljningsvolym, säsongrensad, index 2010=100
Konfidensindikator, säsongrensad, medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

År 2015 började svagt då handeln minskade men tog sedan fart igen och ökade fram till juli då handeln låg stabilt en månad. Distanshandeln fortsatte sedan att växa men året avslutades med en nedåtrekyl på drygt 3 procent. Starka tillväxtsiffror noterades för november både under 2014 och 2015 vilket kan tyda på en ökad distanshandel inför jul.

Konfidensindikatorn vittnar om optimism inför framtiden. Indikatorn minskade markant under april och låg under genomsnittet fram till juli i år. Efter en stor uppgång i augusti ligger indikatorn åter över sitt genomsnitt inför hösten.

Byggföretagen väntar sig god ordertillväxt även de kommande tre månaderna, även om förväntningarna justerats ner något de senaste mätningarna. Byggandet väntas öka och även här är företagen förhållandevis optimistiska. Anställningsplanerna pekar på en ökning av antalet anställda på tre månaders sikt. Anbudspriserna väntas sammantaget stiga under perioden.

Byggkostnader

Senaste uppgift: juli 2016

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Juni-juli 2016 +0,1 procent

Faktorprisindex gick upp med 0,1 procent mellan juni och juli 2016. Entreprenörens kostnader ökade med 0,2 procent. Bland entreprenörens kostnader steg gruppen för Transporter, drivmedel och elkraft, Byggmaterial och Omkostnader. Löner och Maskinkostnader var oförändrade.

De flesta byggmaterialkostnader ökade något. Vita varor, målning, VVS-materiel och armeringsstål var oförändrade. Byggherrekostnader sjönk med 0,4 procent. Det beror på sänkta räntekostnader med 2,4 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	jul 16/jun 16	jul 16/jul 15
Entreprenadkostnader	0,2	2,1
Byggmaterial	0,2	2,0
Löner	0,0	2,4
Maskiner	0,0	1,2
Transporter, drivmedel, elkraft	0,7	1,2
Omkostnader	0,1	2,8
Byggherrekostnader	-0,4	-0,3
Total byggkostnad	0,1	1,7

Juli 2015-juli 2016 +1,7 procent

Faktorprisindex gick upp med 1,7 procent mellan juli 2015 och juli 2016. Entreprenörens kostnader steg med 2,1 procent på årsbasis. Störst prisökning bland entreprenörens kostnader hade Omkostnader som gick upp med 2,8 procent. Löner, Byggmaterial och Maskiner steg och även gruppen Transporter, drivmedel, elkraft ökade.

Armeringsstål samt järn och stål höjdes med 11,5 respektive 5,5 procent. Resterande byggmaterialgrupper ökade medan priset på övrigt byggmaterial gick ned med 0,6 procent. Byggherrekostnader föll med 0,3 procent på årsbasis, vilket beror på räntekostnader som minskat med 8,6 procent.

NÄRINGSLEV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: juni 2016

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

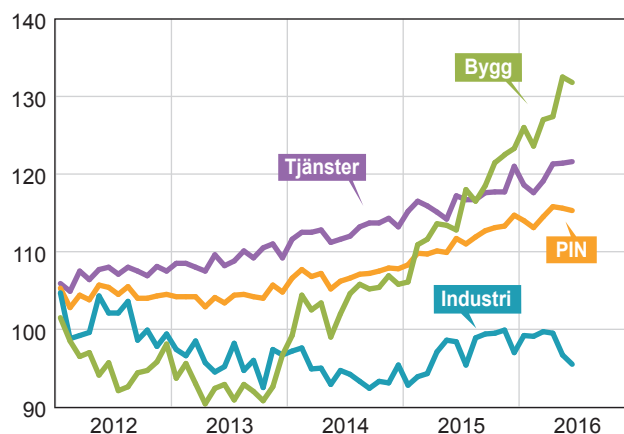
Jenny Nyberg

Minskad produktion i juni

Första halvåret 2016 avslutades med en nedgång för produktionen inom näringslivet. Efter en oförändrad utveckling i maj sjönk produktionen i juni med 0,2 procent i säsongsrensade tal jämfört med föregående månad. Den starkaste utvecklingen stod tjänstesektorn för som ökade med 0,1 procent. Både industriproduktionen och byggproduktionen minskade däremot i juni.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongsrensade värden. Index 2010=100

Tjänstesektorn starkast senaste kvartalet

Produktionen under andra kvartalet uppvisade en positiv utveckling jämfört med föregående kvartal. Under april-juni ökade produktionen inom näringslivet med 1,5 procent, i säsongsrensade tal, jämfört med perioden januari-mars. Tjänstesektorn som är den största delsektorn inom näringslivet ökade med 2,5 procent. Byggbranschen bidrog till uppgången med en produktionsökning på 4,0 procent medan industriproduktionen bromsade uppgången inom näringslivet med en minskning på 2,1 procent.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	jun 16/ maj 16 ¹⁾	apr-jun 16/ jan-mar 16 ¹⁾	jun 16/ jun 15 ²⁾
Industri inkl. energi	-1,2	-2,1	-3,1
Bygg	-0,5	4,0	16,4
Tjänster	0,1	2,5	3,8
Totalt	-0,2	1,5	3,0

1) Säsongsrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Uppgång jämfört med föregående år

Jämfört med juni 2015 ökade näringslivets produktion i kalenderkorrigerade tal med 3,0 procent. Utvecklingen var starkast för byggproduktionen som ökade med hela

16,4 procent. Tjänsteproduktionen bidrog mest till utvecklingen med en positiv utveckling på 3,8 procent medan industriproduktionen uppvisade en minskning jämfört med motsvarande månad i fjol.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: juli 2016

Källa: SCB:s konsumentprisindex

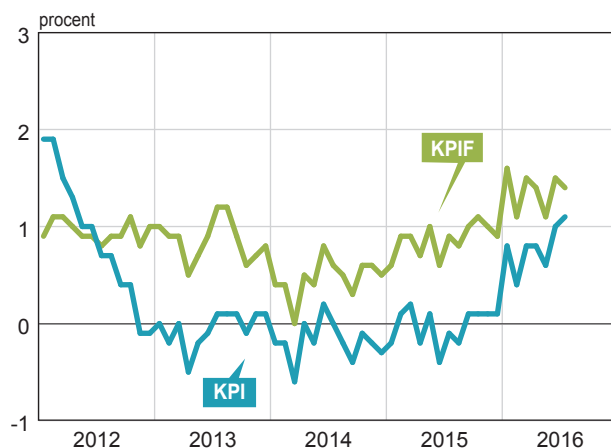
Djordje Rafailovic

Inflationstakten fortsatt positiv

Inflationstakten var 1,1 procent i juli, vilket är en uppgång sedan juni då den var 1,0 procent. Liksom från maj till juni steg KPI från juni till juli 2016 med 0,1 procent. Under perioden juni till juli 2015 var KPI oförändrat. Inflationstakten enligt KPI med fast ränta (KPIF) var 1,4 procent i juli vilket är en liten nedgång sedan juni då den var 1,5 procent.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Inflationstakten var 1,1 procent i juli

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste 12 månaderna, var 1,1 procent i juli, vilket är en uppgång från föregående månad då den var 1,0 procent.

Både i juni och i juli var det framförallt el som bidrog till uppgången. I juni gick elpriserna upp med 6,9 procent och i juli med 9,0 procent. Dessa prisuppgångar påverkade i sin tur inflationstakten med 0,3 procentenheter för respektive månad. Prishöjningar inom delindex för avskrivningar (6,8 procent), kläder (4,1 procent), restauranger (2,6 procent) samt livsmedel (1,2 procent) bidrog med en uppgång på 0,2 procentenheter vardera på inflationstakten för juli månad.

Uppgången motverkades både i juni och i juli framförallt av prissänkningar på teletjänster och utrustning som gick ner med 21,5 procent i juni och ner med 20,8 procent i juli vilket påverkade inflationstakt nedåt med 0,2 procentenheter för respektive månad. I juli gick även priserna på drivmedel ner med 7,4 procent och påverkade inflationstakten nedåt med 0,2 procentenheter.

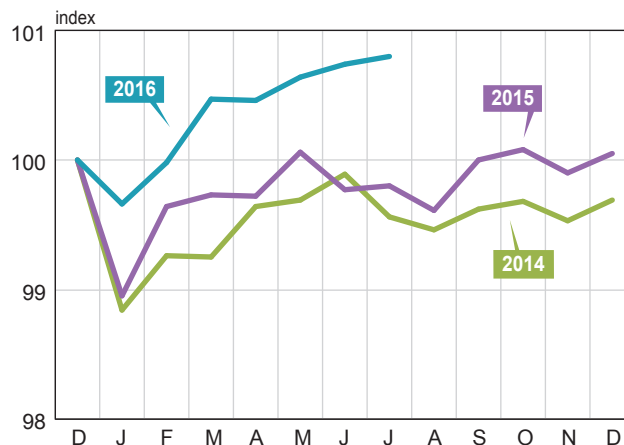
Konsumentpriserna ökade svagt

KPI steg med 0,1 procent från juni till juli 2016. Till månadsförändringen bidrog prishöjning på livsmedel (1,2 procent) med 0,2 procentenheter. Utrikes flygresor (18,6 procent), paketresor (6,0 procent) och restauranger (0,9 procent) bidrog med 0,1 procentenhet vardera.

Uppgången motverkades främst av prissänkningar på kläder (-4,0 procent) som bidrog med 0,2 procentenheter och drivmedel (-2,7 procent) som bidrog med 0,1 procentenhet.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Underliggande inflationstakten svagt ned

Inflationstakten rensad för effekten av räntesatsförändringar enligt måttet KPIF (KPI med fast ränta) var 1,4 procent i juli. I juni låg inflationstakten enligt KPIF på 1,5 procent. Mellan juni och juli 2016 steg KPIF med 0,1 procent. Även under samma period förra året steg KPIF med 0,1 procent.

Inflationstakten enligt måttet KPIF exklusive energi var 1,4 procent i juli. Från juni till juli steg KPIF exklusive energi med 0,2 procent. KPIF är ett av Riksbanken definierat mått på underliggande inflation som på uppdrag från Riksbanken beräknas av SCB.

Konsumentprisernas förändring

Juli 2016

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan jul 2015 ¹⁾
	Föregående månad	jul 2015	
Livsmedel och alkoholfria drycker	1,3	1,0	0,1
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,2	1,4	0,1
Kläder och skor	-4,0	3,4	0,2
Boende	-0,2	1,9	0,5
Inventarier och hushållsvaror	-0,5	1,0	0,1
Hälsö- och sjukvård	0,1	0,1	0,0
Transport	0,9	-0,4	0,0
Post och telekommunikationer	-0,2	-3,8	-0,1
Rekreation och kultur	0,5	0,2	0,0
Utbildning	0,1	0,0	0,0
Restauranger och logi	0,2	2,6	0,2
Div varor och tjänster	-0,7	2,2	0,1
KPI totalt	0,1	1,1	1,1

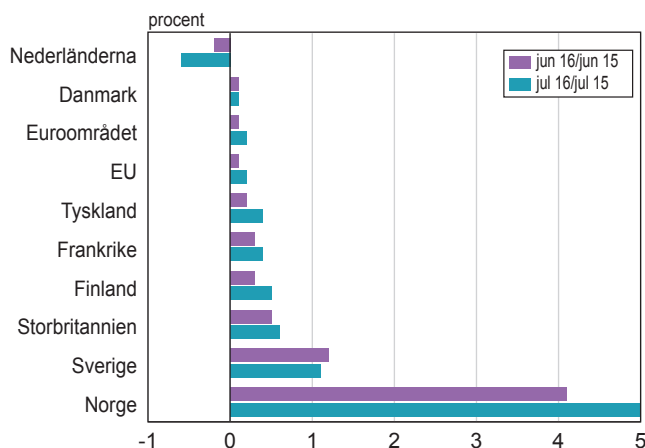
1) Procentenheter

Låg inflation i EU-länderna

Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP) har utvecklats som ett inom EU jämförbart mått på inflation. Inflationstakten enligt HIKP i Sverige var 1,1 procent i juli. I juni låg inflationstakten enligt HIKP på 1,2 procent. Från juni till juli 2016 steg HIKP med 0,1 procent. Under samma period förra året steg HIKP med 0,1 procent.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Inflationstakten var 0,2 procent totalt sett för EU-länderna i juli och månadsförändringen juni till juli var 0,1 procent. De högsta inflationstakterna enligt HIKP för EU-länderna hade Belgien (2,0 procent), Sverige (1,1 procent) och Malta (0,9 procent).

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: juli 2016

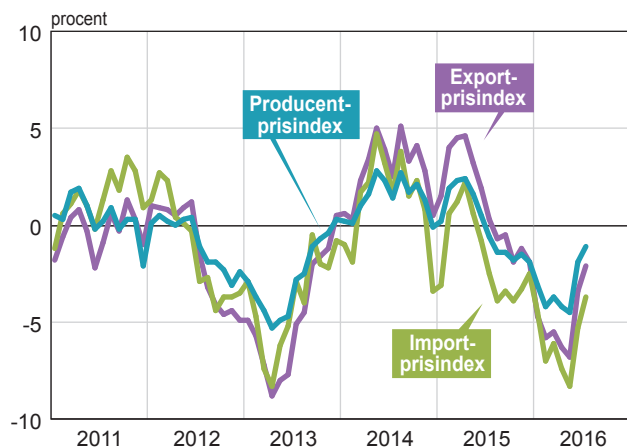
Källa: SCB:s producentprisindex

Producent- och importpriserna ned i juli

Producentpriserna totalt sjönk med 0,3 procent mellan juni och juli. Under samma period sjönk priserna på importmarknaden med 0,6 procent, på exportmarknaden med 0,3 procent samt på hemmamarknaden med 0,2 procent.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Lägre priser på el gav det största bidraget till nedgången på hemma- och exportmarknaden för juli. På importmarknaden bidrog främst lägre priser på råolja till nedgången.

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 0,4 procent från juni till juli. Jämfört med juli föregående år har priserna sjunkit med 1,8 procent.

Jämfört med juli föregående år har producentpriserna totalt sjunkit med 1,1 procent. Under samma period sjönk priserna på importmarknaden med 3,7 procent och på exportmarknaden med 2,1 procent. På hemmamarknaden steg priserna med 0,1 procent.

Tjänsteprisindex

Senaste uppgift: andra kvartalet 2016

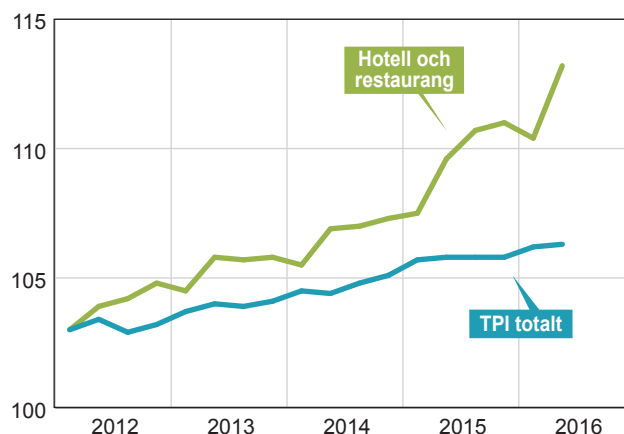
Källa: SCB:s tjänsteprisindex

Tjänstepriserna steg under andra kvartalet

Tjänsteprisindex steg med 0,1 procent mellan första och andra kvartalet 2016. Motsvarande förändring under föregående kvartal var en uppgång med 0,3 procent. Sedan andra kvartalet 2015 har Tjänsteprisindex stigit med 0,4 procent. Motsvarande årstakt föregående kvartal var en uppgång på 0,4 procent.

Tjänsteprisindex

2010=100

Under kvartalet bidrog högre priser på Hotelltjänster med 0,2 procent samt Fastighetstjänster med 0,1 procent till uppgången. Lägre priser inom Andra stödtjänster till transport motverkade uppgången med 0,1 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: juli 2016

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Vanja Hultkrantz

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år var 5 059 000 i juli 2016, icke säsongrensade. Det var en ökning med 56 000 jämfört med juli 2015. Antalet arbetslösa uppgick till 341 000 och andelen arbetslösa var 6,3 procent. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 95,3 miljoner per vecka. Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet sysselsatta och på en fortsatt minskning av arbetslösheten som uppgick till 6,9 procent.

Arbetsförmedlingens statistik över de inskrivna arbetslösa visar på en minskning med 11 000 personer jämfört med juli 2015 och uppgick till 350 000 personer. Men bland personer födda utanför Europa ökar antalet arbetslösa. På ett år har antalet arbetslösa som är födda utanför Europa ökat med 13 000 och är nu uppe i 148 000. Antalet nya lediga platser uppgick till 71 000, vilket kan jämföras med 56 000 samma månad ifjol. I juli 2016 fick 28 000 arbete. Jämfört med juli ifjol är det en minskning med knappt 1 000 personer.

Fler personer i arbetskraften

Antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år uppgick till 5 400 000 i juli 2016, icke säsongrensade, vilket var en ökning med 48 000 jämfört med samma månad föregående år. Det relativa arbetskraftstalet uppgick till 73,8 procent. Bland kvinnorna var arbetskraftstalet 71,6 procent och bland männen 75,9 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en svag ökning av antalet personer i arbetskraften medan andelen visar på en minskning. Arbetskraften uppgick till 5 271 000, vilket motsvarar ett arbetskraftstal på 72,0 procent.

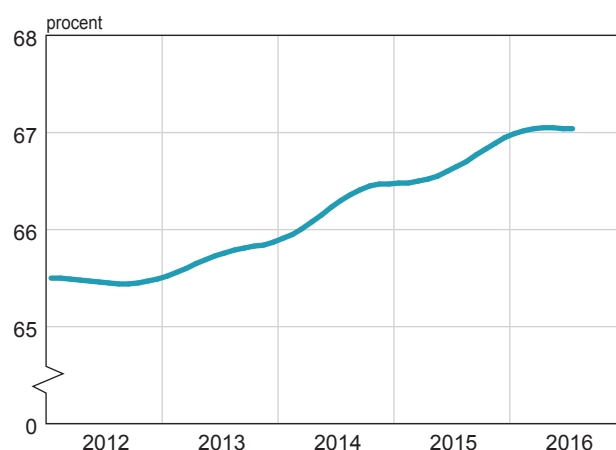
Fler sysselsatta

I juli 2016 uppgick antalet sysselsatta i åldern 15–74 år till 5 059 000, icke säsongrensade, vilket var en ökning med 56 000 jämfört med samma månad föregående år. Antalet sysselsatta kvinnor uppgick till 2 427 000 och antalet män var 2 632 000. Sysselsättningsgraden var 69,1 procent. Bland kvinnorna var sysselsättningsgraden 67,3 procent och bland männen var den 70,9 procent.

Antalet sysselsatta visar enligt säsongrensade och utjämnade data på en ökning jämfört med närliggande månader medan sysselsättningsgraden visar på små förändringar. Antalet sysselsatta uppgick till 4 908 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 67,0 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Ökning av antalet fast anställda

Antalet anställda ökade i juli 2016 med 56 000, jämfört med samma månad föregående år, och uppgick till 4 573 000 enligt icke säsongrensade data. Antalet fast anställda ökade med 72 000 till 3 700 000 och antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 873 000 personer. Fast anställda kvinnor ökade med 43 000 och var 1 814 000.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet fast anställda samt en minskning av antalet tidsbegränsat anställda, jämfört med närliggande månader.

Arbetade timmar per vecka ökade

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i juli 2016 till i genomsnitt 95,3 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data. Efter att hänsyn tagits till skillnader i semesteruttag och ledighet var det en ökning med 2,8 procent jämfört med juli 2015.

Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick antalet arbetade timmar till 150,9 miljoner per vecka i juli 2016 och antalet arbetade timmar fortsätter därmed att öka jämfört med närliggande månader.

Arbetsmarknad						
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
jan	4 717	4 791	12 210	14 610	430	388
feb	4 730	4 806	15 720	15 800	433	396
mar	4 767	4 833	15 940	14 940	414	406
apr	4 762	4 873	14 530	16 670	432	381
maj	4 829	4 892	15 150	16 210	420	400
jun	4 903	5 018	15 700	15 240	456	414
jul	5 003	5 059	9 900	9 530	350	341
aug	4 962		12 240		337	
sep	4 832		16 490		374	
okt	4 853		16 130		349	
nov	4 873		16 710		325	
dec	4 821		12 830		345	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

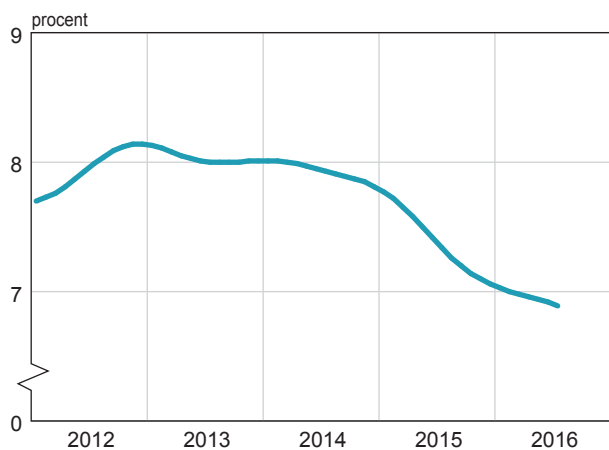
Antalet arbetslösa var 341 000

I juli 2016 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 341 000, icke säsongrensade, och arbetslöshetstalet uppgick till 6,3 procent. Antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 154 000, motsvarande ett arbetslöshetstal på 6,0 procent. Antalet arbetslösa män uppgick till 187 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,6 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 107 000 arbetslösa. Andelen arbetslösa ungdomar uppgick till 14,3 procent av arbetskraften.

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data på att antalet och andelen arbetslösa fortsätter att minska. Antalet arbetslösa uppgick till 363 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 6,9 procent. Bland kvinnor var den 6,5 procent och bland män 7,3 procent. Antalet arbetslösa ungdomar var 122 000 vilket motsvarar en arbetslöshet på 19,0 procent.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Minskning av antalet inskrivna arbetslösa

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i juli 2016 till 350 000. Jämfört med samma månad föregående år är det en minskning med 11 000 personer. Bland de inskrivna arbetslösa var 188 000 öppet arbetslösa och 162 000 deltog i program med aktivitetsstöd.

På ett år har antalet arbetslösa som är födda utanför Europa ökat med 13 000 och är nu uppe i 148 000. Utvecklingen beror bland annat på att antalet arbetslösa som ingår i etableringsuppdraget ökat, från 40 000 till 48 000 jämfört med samma månad för ett år sedan.

Antalet nya lediga platser som anmäldes till landets arbetsförmedlingar var 71 000, vilket kan jämföras med 56 000 motsvarande månad föregående år. Det var 28 000 som fick arbete i juli 2016, vilket är knappt 1 000 personer färre jämfört med i fjol. Antalet varslade uppgick till 1 700, detta kan jämföras med 1 900 samma månad föregående år.

Arbetskraftskostnader & löner

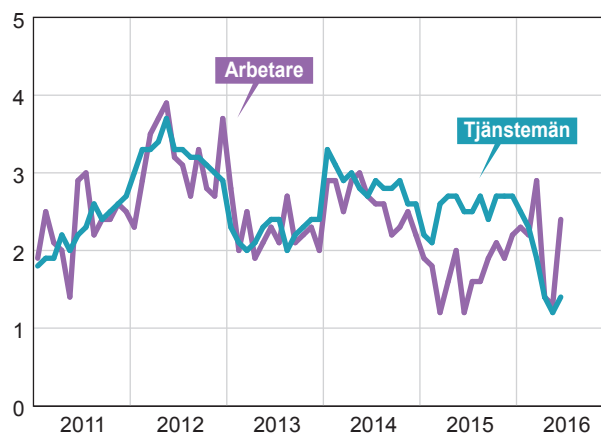
Senaste uppgift: juni 2016

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under juni 2016 163,90 kronor exklusive övertidstillägg och 166,30 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,4 respektive 2,5 procent, jämfört med juni 2015. Under juni 2016 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 37 540 kronor exklusive rörliga tillägg och 38 430 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 1,3 respektive 1,4 procent, jämfört med juni 2015.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för juni 2016 beräknats till 294,10 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 124,4 en förändring med 3,2 procent jämfört med juni 2015. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för juni 2016 beräknats till 274,47 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 58 727 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 123,0 en ökning med 4,5 procent jämfört med juni 2015. Motsvarande index för tjänstemän blir 123,7 en ökning med 2,7 procent jämfört med juni 2015.

FINANSMARKNAD

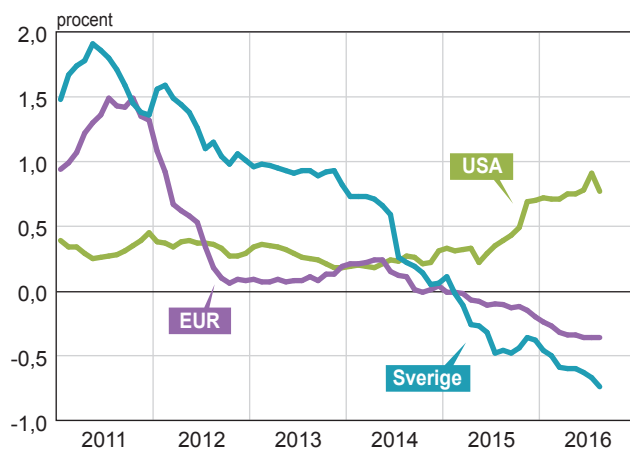
Oförändrade styrräntor under sommaren

I september kommer såväl Riksbanken som Federal Reserve och ECB med nya styrräntebesked. De tre centralbankerna valde att lämna sina respektive styrräntor oförändrade under sommaren.

Riksbanken meddelade i början av juli att reporäntan ligger kvar på –0,5 procent och motiverade beslutet med osäkerheten kring konjunkturutvecklingen i omvärlden och hänvisade bland annat till Brexit-omröstningen i juni. Riksbanken menade då att det kommer att dröja länge innan räntan höjs igen. Den 7 september får vi veta om direktionen står fast vid den bedömningen.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

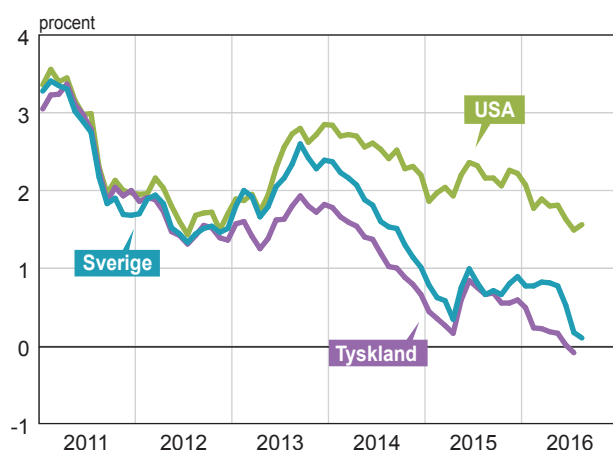

Källa: Riksbanken

Kronan försvagades något mot euron under augusti och en euro handlades för 9,49 SEK/EUR under månaden. Den svenska räntekurvan försköts i sidled när både korta och långa räntor sjönk i augusti. Tremånaders statsskuldsväxlar hade en genomsnittsränta på -0,74 procent medan tioåriga statsobligationer hade en ränta på 0,10 procent.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Källa: Riksbanken

FED öppnar för höjning

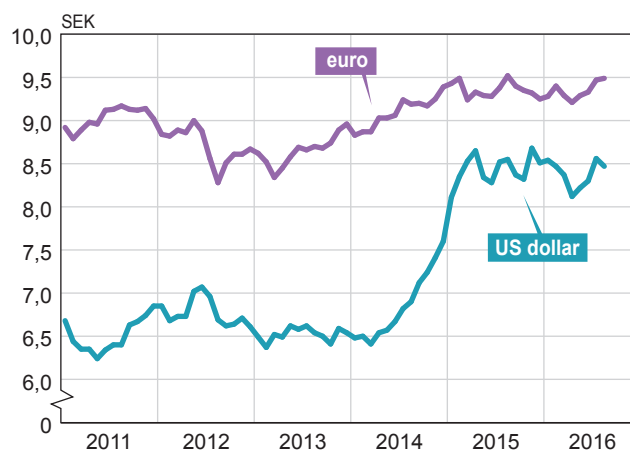
Federal Reserve lämnade den amerikanska styrräntan oförändrad i intervallet 0,25–0,50 procent. I slutet av augusti höll Janet Yellen ett hökaktigt anförande där hon menade att argumenten för en räntehöjning har stärkts de senaste månaderna, något som många bedömare tolkade som att en höjning är att vänta under hösten.

Dollarn försvagades med 9 öre mot kronan och kostade 8,47 kronor i genomsnitt under augusti. De korta amerikanska räntorna gav en avkastning på 0,77 procent under augusti, en något lägre avkastning än föregående månad. Räntan på långa amerikanska statspapper steg däremot till 1,56 procent under augusti.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

Månadsgenomsnitt

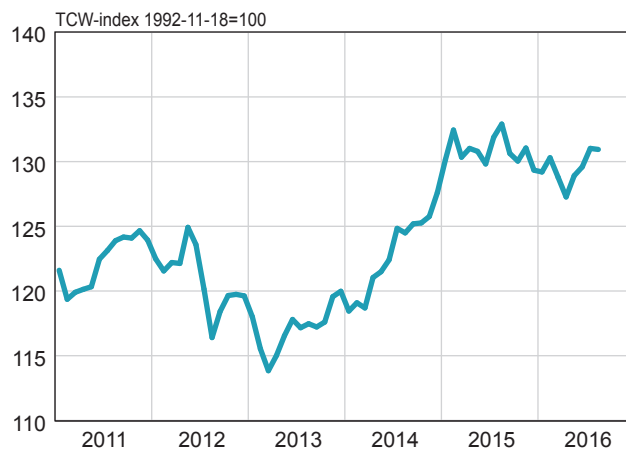

Källa: Riksbanken

Bank of England lämnade till många förvåning sin styrränta oförändrad i juli. I början av augusti var det dock dags för den första räntesänkningen sen 2009 och räntan halverades från 0,50 till 0,25 procent samtidigt som banken annonserade en utökning av sina obligationsköp. Bank of England motiverade sänkningen med försämrade tillväxtutsikter på grund av Storbritanniens beslut att lämna EU.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

Återhämtning för Stockholmsbörsen

Direkt efter att Storbritannien röstat för ett utträde ur den Europeiska unionen i slutet av juni föll Stockholmsbörsen kraftigt. Under de efterföljande sommarmånaderna har dock stämningen på börsen varit desto godare. Under juli steg Affärsvärldens generalindex med 5,5 procent och i augusti låg uppgången på 2,4 procent. Därmed är första halvårets nedgångar uttraderade och Stockholmsbörsen har totalt sett stigit med 0,6 procent under 2016.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

På andra sidan Atlanten sjönk Dow Jones med 0,2 procent medan Nasdaq steg med 1,0 procent under augusti. I Kina var Hang seng- och Shanghaibörserna upp 5,0 och 3,6 procent vardera. Nikkei-index i Tokyo steg med 1,9 procent under månaden, medan Frankfurtbörsens DAX-index och Londonbörsens FTSE-index ökade med 2,5 respektive 0,9 procent.

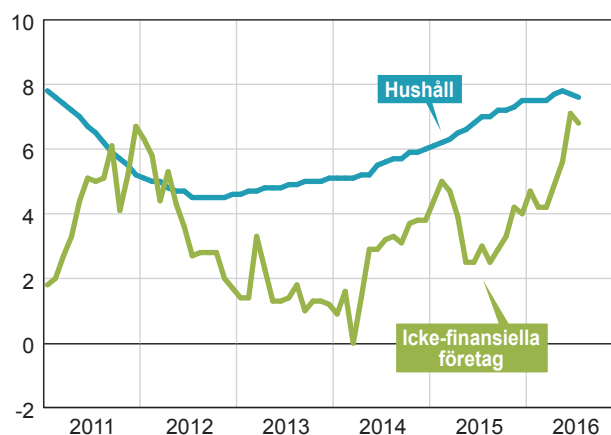
Tillväxttakten för hushållens lån minskade

Efter att ha stigit upp till 7,8 procent i maj avtog tillväxttakten för de monetära finansinstitutens (MFI) utlåning till hushåll under både juni och juli. Tillväxttakten minskade med 0,1 procentenheter i juli och uppgick till 7,6 procent. Nedgången berodde främst på bostadslånen vars årliga tillväxttakt uppgick till 8,4 procent i juli, en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med juni.

Totalt uppgick hushållens lån hos MFI till 3 440 miljarder kronor i juli, vilket är en ökning med 241 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år. Bostadslånen uppgick till 2 820 miljarder, en ökning med 219 miljarder jämfört med juli 2015.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

Hushållens konsumtionslån hade en tillväxttakt på 4,0 procent i juli, vilket är en ökning jämfört med juni då den var 3,3 procent. Tillväxttakten för lån med övriga säkerheter låg på 4,1 procent i juli, vilket betyder att den var oförändrad jämfört med föregående månad. Totalt uppgick hushållens konsumtionskrediter och lån med övriga säkerheter till 186 respektive 434 miljarder i juli.

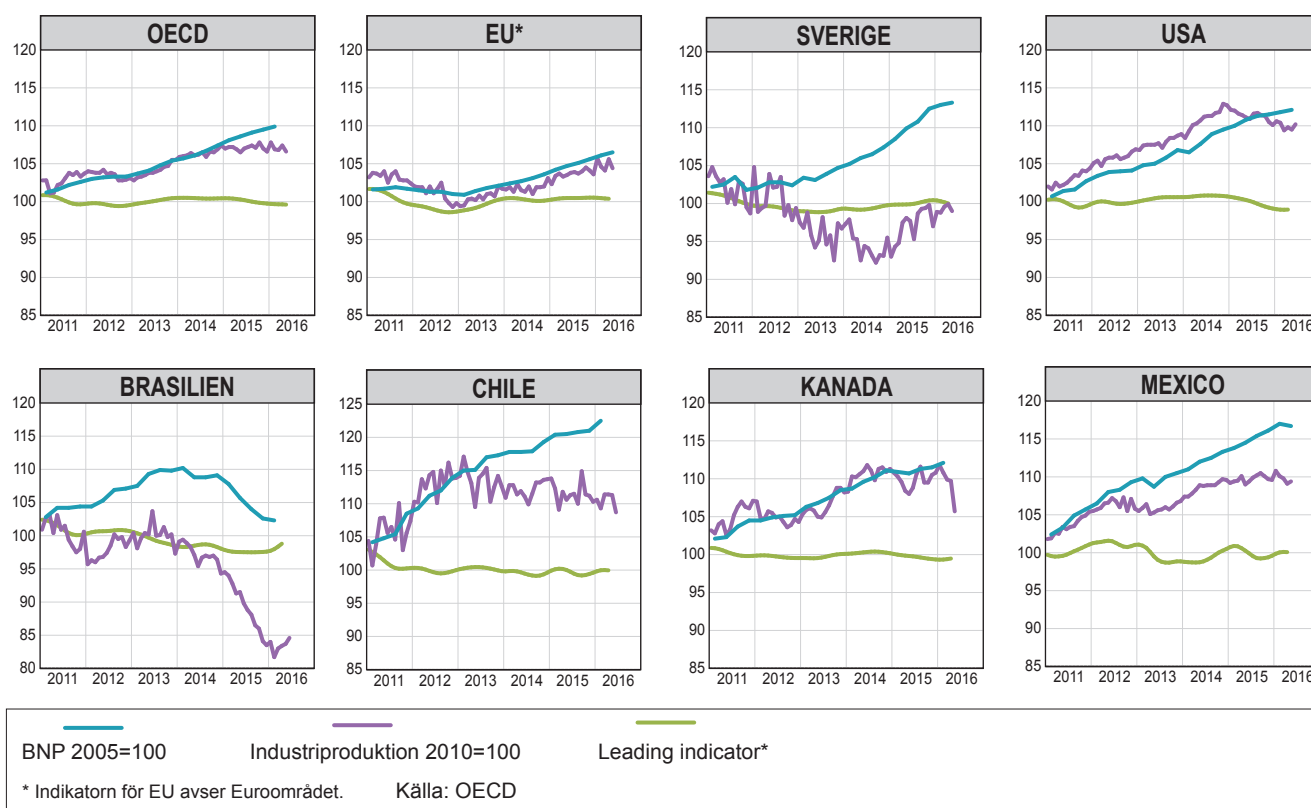
Elin Henriksson och Andreas Hörnqvist, finansmarknadsstatistik

Ekonomisk statistik – september

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	02	aug
Industrins orderingång	05	jul
Industriproduktionsindex	05	jul
Tjänsteproduktionsindex	05	jul
Indikator över hushållens konsumtionsutgifter	08	jul
Produktionsindex över näringslivet	08	jul
Småhusbarometern	08	aug
Konsumentprisindex	13	aug
Nationalräkenskaperna	14	kv 2 –16
Arbetskraftsundersökningen	15	aug
Finansräkenskaper	22	kv 2 –16
Detaljhandels försäljning	27	aug
Export, import och handelsnetto	27	aug
Producentprisindex	27	aug
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	jul

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den globala tillväxten har varit måttlig under senare år och en av förklaringarna är att tillväxten för några av världens tillväxtländer har dämpats. En ut av dessa länder är Brasilien som efter flertalet år av hög tillväxt har fått se landets ekonomi försämrats i snabb takt. Redan i slutet av 2011 dämpades tillväxttakten kraftigt och det senaste året har den ekonomiska utvecklingen försvagats ytterligare. Efter fem kvartal i följd med stora nedgångar var BNP första kvartalet i år 5,1 procent lägre än motsvarande kvartal i fjol. Industriproduktionen visar en liknande utveckling och från början av 2015 till inledningen av 2016 sjönk produktionen oavbrutet med några få undantag. De senaste månaderna har utvecklingen dock vänt uppåt men låg i juni nästan 6 procent lägre än samma månad året innan.

Även den chilenska ekonomin har utvecklats svagt de senaste åren. I mitten av år 2013 gick Chiles ekonomi in i en nedgångsfas och den dämpade utvecklingen fortsatte under 2014 och 2015. BNP-tillväxten växlade dock upp första kvartalet i år men det återstår att se om uppgången blir varaktig. Den chilenska industriproduktionen har haft en ojämn utveckling de senaste tre åren med stora upp- och nedgångar. I september 2015 steg produktionen mycket kraftigt men utvecklingen har därefter varit betydligt svagare med en nedåtgående trend.

I likhet med Chile mattades Mexikos BNP-tillväxt av under 2013. Under efterföljande år har tillväxten stärkts och även om den inte varit lika stark som åren innan 2013 har ekonomin redovisat en stabil utveckling. Fram till andra kvartalet i år, då BNP sjönk med 0,3 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan, hade BNP ökat elva kvartal i följd. Den mexikanska industriproduktionen uppvisade en gynnsam utveckling från början av 2013 och fram till hösten 2014 innan produktionen bromsade in. Därefter var utvecklingen i stort sett konstant och från oktober i fjol fram till maj i år visar industriproduktionen tecken på nedgång då produktionen minskat sammanlagt sex av åtta månader.

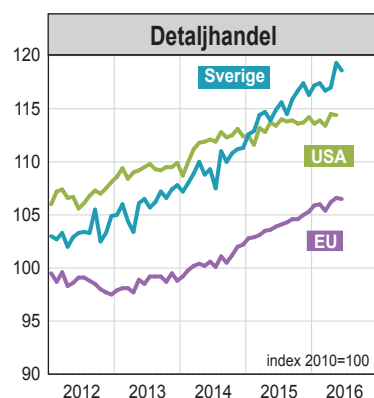
Den kanadensiska ekonomin växte i god takt under 2013 och 2014 innan tillväxten mattades av. Under inledningen av 2015 gick landet in i recession då BNP krympte under årets två första kvartal innan tillväxten åter tog fart. Första kvartalet i år ökade BNP med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Den kanadensiska industriproduktionen har på sistone utvecklats relativt svagt med perioder av både upp- och nedgångar. Efter ett par år med uppgång föll produktionen tillbaka under slutet av 2014 och fram till maj 2015 innan utvecklingen åter vände uppåt. Sedan dess har industriproduktionen periodvis växlat upp och ner men utvecklingen för de senaste månaderna visar på en ny nedgångsfas med minskad produktion.

INTERNATIONELL UTBLICK

Detaljhandel

Under 2015 växade detaljhandelsförsäljningen inom EU upp och sett till de inledande månaderna i år är trenden fortsatt uppåtgående. I flera av de stora euroländerna har försäljningsvolymerna ökat och i Spanien steg handelsvolymerna med hela 5 procent i juni och jämfört med samma månad förra året. Ökningen sker visserligen från låga nivåer men är en positiv signal för den ekonomiska återhämtningen i landet. Detaljhandeln i Storbritannien har samtidigt fortsatt att gå starkt med en tillväxttakt en bit över snittet för hela EU. I USA har detaljhandeln redovisat upp- och nedgångar under årets första månader och ökningstakten ligger fortsatt under EU:s.

I Sverige har försäljningstillväxten varit stark flera år i rad och den goda utvecklingen har fortsatt under 2016. Tillväxttakten har legat över EU-snittet vilket skiljer sig

åt i jämförelse med övriga länder i Norden. I Norge saktade detaljhandeln in redan under fjolåret och den någorlunda svaga utvecklingen har fortsatt under året. Även i Danmark och Finland har detaljhandelsförsäljningen varit svag på sistone men sett till första halvåret i år kan en svagt uppåtgående trend urskiljas.

Detaljhandel

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	jun	106,5	-0,1	2,5
Danmark	jun	97,5	0,2	1,5
Finland	jun	103,4	0,3	1,3
Frankrike	jun	116,2	-0,4	1,7
Italien	maj	95,7	0,5	1,3
Spanien	jun	89,0	1,0	5,0
Storbritannien	jun	115,0	-0,9	4,0
Sverige	jun	118,6	-0,6	3,2
Tyskland	maj	106,5	0,7	0,8
Norge	jun	109,0	-0,6	0,2
USA	maj	114,4	-0,1	0,6
Japan	maj	97,7	-0,3	-1,4
OECD	maj	110,4	0,1	1,8

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer föll tillbaka i augusti. I euroområdet sjönk barometerindikatorn från 104,5 till 103,5 och för EU totalt var nedgången 0,9 enheter till 103,8. Inom euroområdet försämrades stämningssläget inom i stort sett samtliga sektorer. Enda undantaget var byggsektorn där stämningssläget istället förbättrades något. Utvecklingen sett till EU totalt följde i stora drag euroområdet med den stora skillnaden att stämningssläget istället försämrades inom byggsektorn. Indikatorerna steg i Frankrike och Storbritannien, men sjönk i Spanien och Tyskland. Sveriges indikator sjönk för andra månaden i följd och låg i augusti på 103,8. Stämningssläget förbättrades inom tjänstesektorn och byggsektorn medan utvecklingen gick åt motsatt håll för övriga sektorer.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,6	0,1	0,5	0,3	0,6	0,3	0,4	0,4
Förändr. 4 kv.	%	0,3	0,9	2,2	3,1	1,6	1,2	1,7	1,7
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,0	-0,5	-0,6	-0,9	-1,9	0,6	-1,1	-0,7
Förändr. 12 mån.	%	3,9	1,0	1,3	0,9	-0,3	-0,6	0,9	0,1
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,1	-0,1	0,0	0,1	0,4	-0,3	-0,4	0,2
Förändr. 12 mån.	%	0,1	0,5	0,6	1,1	0,4	0,0	0,2	0,9
Arbetslöshet ⁵⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	6,0	9,0	4,9	6,6	4,2	4,9	8,6	6,3
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,2	0,0	0,0
		-0,2	-0,4	-0,6	-0,8	-0,5	-0,4	-0,9	-0,5
Kort ränta ⁶⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,19	-0,29	0,51	-0,55	-0,29	0,70	-0,29	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,02	-0,02	-0,06	-0,07	-0,02	0,05	-0,02	..
		-0,03	-0,27	-0,07	-0,30	-0,27	0,41	-0,27	..
Lång ränta ⁷⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,07	0,12	0,79	0,17	0,15	1,49	0,62	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,16	-0,21	-0,39	-0,35	-0,13	-0,15	-0,20	..
		-0,87	-0,83	-1,24	-0,64	-0,86	-0,83	-0,70	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Storbritannien, Sverige, USA och EU andra kvartalet, övriga första kvartalet 3) USA juni, övriga maj 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. OECD juni, övriga juli 5) Storbritannien april, övriga juni 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Juli 7) Juli

Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

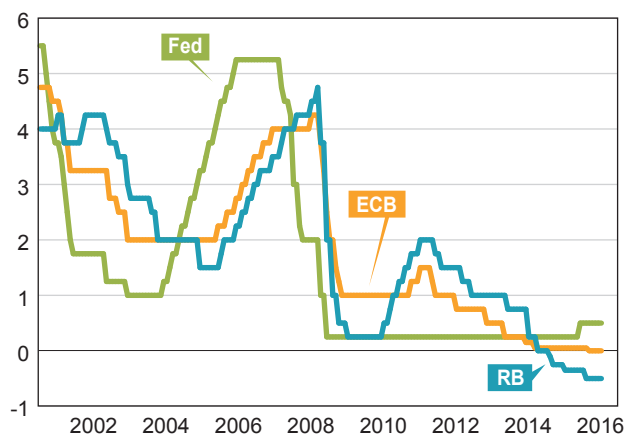
Globala ränteläget mycket lågt

Priset på pengar, det vill säga räntan, är för närvarande mycket lågt i de flesta av världens utvecklade ekonomier. Centralbankernas aggressiva penningpolitik med kraftiga sänkningar av styrräntorna har pressat marknadsräntorna till historiskt låga nivåer. Det gäller i första hand de korta räntorna (exempelvis statsskuldväxlar med löptid på tre månader) som påverkas direkt av centralbanksbeslut. Men även de långa räntorna som i större utsträckning påverkas av andra faktorer har sjunkit mycket.

Stora räntesänkningar av centralbankerna

När finanskrisen bröt ut hösten 2008 hade den amerikanska centralbanken Federal Reserve redan påbörjat sänkningar av styrräntan sedan ett år tillbaka. Från en ränta på drygt 5 procent 2007 sänktes räntan snabbt ned till strax över noll i december 2008. Först sju år senare gjordes en första höjning av Fed.

Centralbankernas styrräntor
Procent

Källa: Macrobond

ECB och Riksbanken inledde räntesänkningarna i oktober 2008 där Riksbanken som lägst sänkte till 0,25 procent. I mitten av 2010 höjdes dock räntan på nytt då ekonomin återhämtat sig tillräckligt och inflationen tagit fart. Även ECB höjde räntan i ett par steg men denna höjningscykel blev kortvarig då eurokrisen blossade upp vilket tvingade ECB till räntesänkningar i slutet av 2011. Riksbanken följde snabbt efter och trots att den svenska ekonomin gått mycket starkt de senaste åren har räntesänkningarna fortsatt som en följd av att inflationsmålet inte kunnat uppnås. Den låga räntan bidrar även till att försvaga kronan vilket gynnar exporten samtidigt som importpriserna stiger och drar upp inflationstakten.

Tabellen visar att nuvarande räntenivå är betydligt lägre än tidigare. I början av 2000-talet låg den normala räntan på cirka 3 procent men de senaste åtta åren har den i genomsnitt legat under 1 procent. Den svenska reporäntan har varit negativ i ett och ett halvt år och enligt den presenterade räntebanan kommer räntehöjningar att dröja.

Genomsnittsränta

Procent	Fed	ECB	RB
2001–2004	2,01	2,94	3,33
2005–2008	3,82	3,13	2,88
2009–2012	0,25	1,10	1,09
2013–2016	0,30	0,21	0,24

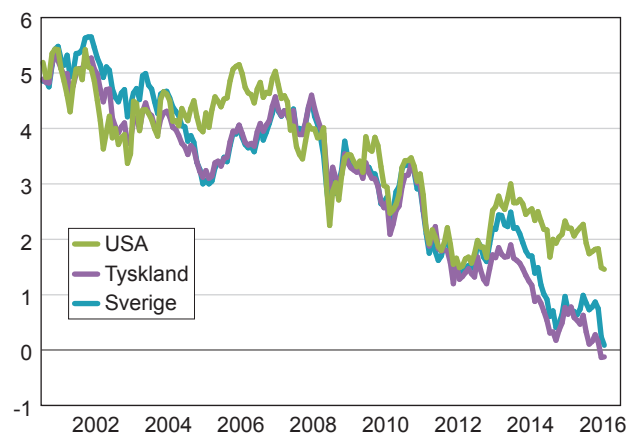
Tittar man ännu längre tillbaka så är skillnaden ännu mer markant. För svensk del låg den korta räntan under större delen av 1980-talet över 10 procent och det var först mot slutet av 1990-talet som tremånadersräntan kröp under 5 procent.

Även långa räntor historiskt låga

De långa räntorna, exempelvis statsobligationer med 10 års löptid, speglar förväntningar om den framtida utvecklingen av ekonomin och den risk som finns kopplad till att låna ut pengar till det aktuella landet. Räntan påverkas även av inflationsförväntningarna fram till förfall där hög förväntad inflation ger högre nominella räntor.

I både Tyskland, Sverige och USA har trenden för de långa räntorna varit tydligt nedåtgående under många år. I början av 2000-talet låg tioårsräntorna kring 5 procent men i Tysklands fall är den numera negativ. Den svenska räntan har följt den tyska väldigt nära där en uppgång i slutet av 2013 följts av en fortsatt nedgång. En svensk tioårig statsobligation handlas idag precis ovanför nollstrecket. Den amerikanska räntan steg också i slutet av 2013 men sedan har räntan inte sjunkit så mycket som i Tyskland och Sverige, vilket främst beror på att konjunkturen stärkts i USA.

Ränta tioåriga statsobligationer
Procent, månadsgenomsnitt

Källa: Macrobond

En bidragande orsak till att även långräntorna pressats ned är de massiva stödköpen av statspapper från centralbankerna. I USA har stödköpen fasats ut men både ECB och Riksbanken, som påbörjade dessa kvantitativa lättnader mycket senare än USA, har fortsatt att köpa statspapper under året.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	2 kv	113,6 ¹⁾	0,3 ¹⁾	3,1
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	2 kv	128,6 ¹⁾	0,0 ¹⁾	6,4
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	2 kv	112,6 ¹⁾	0,4 ¹⁾	3,0
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	jun	121,3 ¹⁾	0,2 ¹⁾	3,8
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		2 kv	17,7		42
			1–2 kv	34,0		44
Industri						
Produktion	volym	2010=100	jun	101,9	0 ¹⁾	–1
			jan–jun	97,8		3
Omsättning	volym	2010=100	jun	105,6	1 ¹⁾	1
			jan–jun	98,5		4
Orderingång	volym	2010=100	jun	105,0	1 ¹⁾	–2
			jan–jun	97,7		1
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	88,8 ¹⁾	–0,2, ¹⁾²⁾	0,4 ²⁾
Investeringar	mdr kr		2 kv	50,4		3
			1–2 kv	101,5		6
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		jul	85,1	0 ¹⁾	–4
			jan–jul	670,5		–2
Varuimport	mdr kr		jul	84,6	0 ¹⁾	–4
			jan–jul	666,0		0
Handelsnetto	mdr kr		jul	0,5		
			jan–jul	4,5		
Bytesbalans	mdr kr		1 kv	64,3		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	jul	118,2 ¹⁾	–0,9 ¹⁾	1,1
			jan–jul			3,3
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	jun	114,0 ¹⁾	–0,1 ¹⁾	2,9
			jan–jun			2,8
Personbilsregistreringar, nya	st		jul	25 650		–2
			jan–jul	222 188		9
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	aug	93,9 ⁴⁾	95,2 ⁴⁾	100,1 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	jul	316,7	0,1	1,1
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	jul	206,7	0,1	1,4
Producentprisindex		2005=100	jul	111,9	–0,3	–1,1
Exportprisindex		2005=100	jul	106,9	–0,3	–2,1
Importprisindex		2005=100	jul	104,9	–0,6	–3,7
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	jul	111,1	–0,4	–1,8
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	jul	117,5	–0,2	0,1
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15–74 år	1 000-tal		jul	5 059		1,1
Arbetslösa 15–74 år	1 000-tal		jul	341		–2,3
därav heltidsstuderande	1 000-tal		jul	55		–18,0
Arbetade timmar	10 000-tal		jul	9 530		2,8
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		jul	71		26,7
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	jun	124,4		3,2
Timlön, industriarbetare	kr		jun	177,2		1,8
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		jul	3 440		7,6
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		jul	2 067		6,8
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		aug	0,10	–0,07 ²⁾	–0,56 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		aug	–0,74	–0,07 ²⁾	–0,28 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		jul	–51,9		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		31 aug	131,4	–0,7	–0,8

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Ylva Hedén Westerdahl
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2016-A06T11607_pdf (pdf)